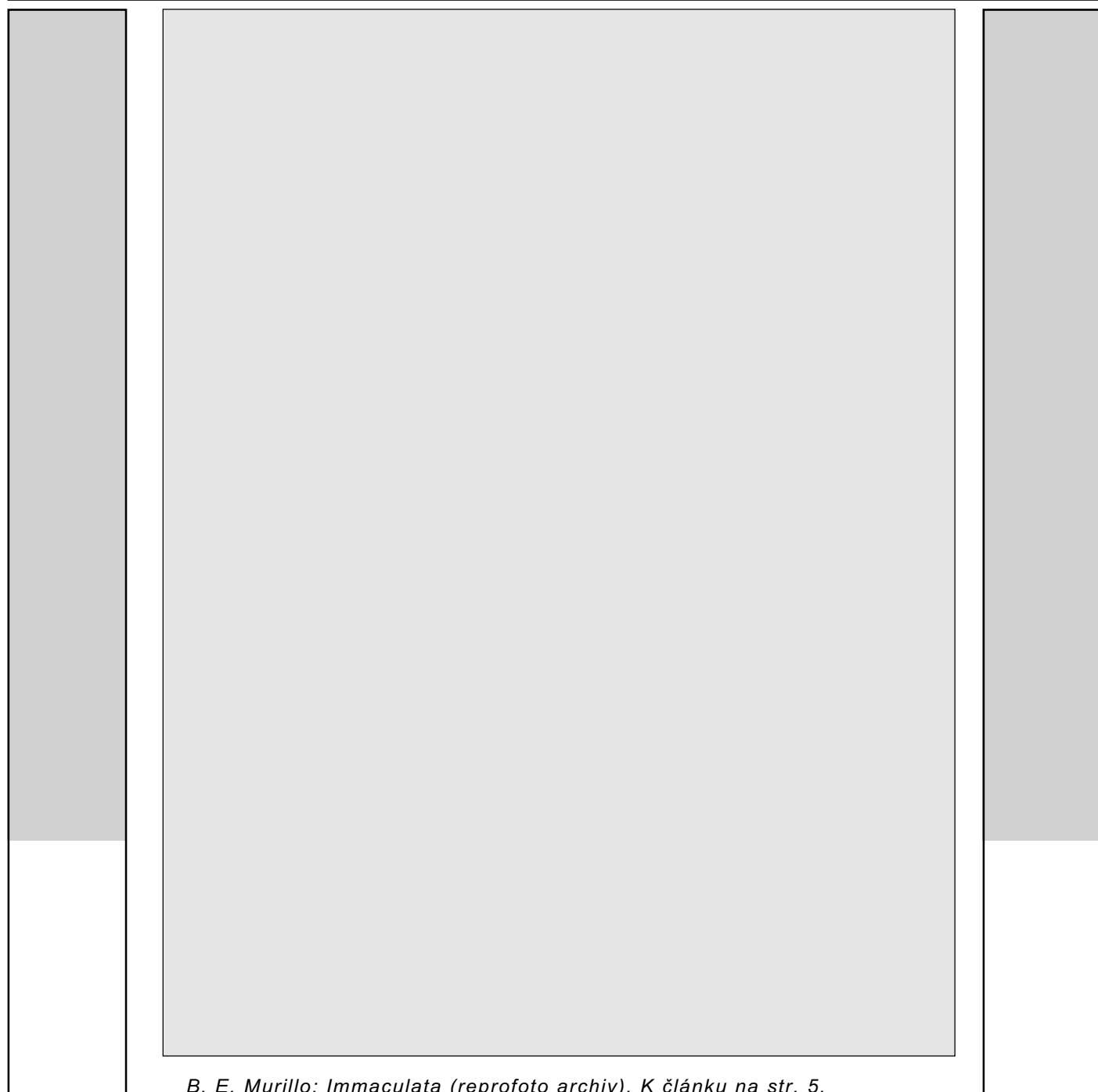

49. ČÍSLO/II. ROČNÍK

3,- Kč

4. PROSINEC 1994

B. E. Murillo: Immaculata (reprofoto archiv). K článku na str. 5.

HLAVNÍ PROMLUVA SV. OTCE PŘI GENERÁLNÍ AUDIENCI

ZASVĚCENÁ ČISTOTA

1. Mezi evangelními radami, po-dle 2. vatikánského koncilu, vyniká vzácný dar „dokonalé zdrženlivosti pro Boží království: dar Boží milosti, který Otec dává některým křesťanům (sr. Mt 19,11; 1 Kor 7,7), aby se v panenství nebo celibátu mohli snáze oddat s nerozděleným srdcem (sr. 1 Kor 7,32.34) pouze Bohu ... jako viditelné znamení a povzbuzení k lásce a jako mimořádný zdroj duchovní plodnosti ve světě“ (LG, 42). Obyčejně se hovoří o třech slibech - chudoby, čistoty a poslušnosti - a začíná se od chudoby jako odloučení se od vnějších dober (majetku), která jsou umístěna na nižším stupni než tělesná a duševní dobra (sr. sv. Tomáš Summa Theol., II-II.q.186, a 3). Koncil však uvádí výslovně „zasvěcenou čistotu“ před oběma dalšími sliby (sr. LG 43; PC 12,13,14), protože ji považuje za rozhodující závazek pro stav zasvěceného života. Je to také evangelní rada, která nejjasněji ukazuje moc milosti, jež povznáší lásku nad při-rozené sklony lidské bytosti.

2. Evangelium zdůrazňuje její duchovní velikost, protože **sám Je-žíš dával na srozuměnou, jakou hodnotu dával závazku jít cestou celibátu.** Podle Matouše Ježíš chválí dobrovolný celibát po prohlášení ne-rozlučitelnosti manželství. Protože Ježíš zakázal manželovi zapudit manželku, učedníci na to reagují: „*Jestliže je to s mužem a ženou takové, pak je lépe se neženit.*“ A Ježíš odpovídá tím, že **dává vyšší význam** onomu „je lépe se neženit“: „*Ne všichni pochopí to slovo; jen ti, kterým je to dáno. Někteří nežijí v manželství, protože jsou k tomu od narození nezpůsobilí; a někteří nežijí v manželství, protože se ho zřekli pro nebeské království. Kdo to může pochopit, pochop*“ (Mt 19,10-12).

3. Ježíš užívá obrazu, který narážel na známou skutečnost, na posta-vení „eunuchů“ (kleštěnců), aby po-tvrdil, že je možné pochopit tuto novou cestu, kterou praktikoval sám i jeho učedníci a která snad vzbuzovala údiv nebo dokonce kritiky tehdejšího prostředí. Eunuchové mohli být takoví kvůli vrozené vadě nebo kvůli zásahu lidí: ale hned dodával, že je nová kategorie - ta jeho - „eunuchové pro Boží království“. Byl to jasný odkaz na volbu, kterou sám učinil a kterou navrhl svým nejbližším následovníkům. Po-dle Mojžíšova zákona byli eunuchové vyloučení z bohoslužby (Dt 23,2) i z kněžství (Lv 21,20). Proroctví z Iza-iašovy knihy ohlásilo konec tohoto

vyloučení (Iz 56,3-5). Ježíš otevírá ještě víc novátorský výhled: dobro-volná volba „pro Boží království“ to-hoto postavení považovaného za nedůstojné pro člověka. Je jasné, že JEŽÍŠOVO SLOVO NECHCE NARÁŽET NA SKUTEČNÉ FYZICKÉ ZMRZAČENÍ, které církev nikdy nedovolila, NÝBRŽ NA ZŘEKnutí SE POHLAVNÍCH STYKŮ. Jak jsem napsal v apoštolské exhortaci Redemptionis donum, jde o „zřeknu-tí, odlesk kalvarského lidství a utvr-dil je na cestě úchvatného procesu, o němž... apoštol píše: „*i když nave-nek hyneme, vnitřně se den ze dne obnovujeme*“ (2 Kor 4,16).

4. Ježíš je si **vědom hodnot, kterých se zřikají ti, kdo žijí v tr-valém celibátu:** sám je potvrdil krátce předtím, když mluvil o man-želství jako o spojení, jehož původ-cem je Bůh a které kvůli tomu ne-může být rozloučeno. Zavázat s e k celibátu znamená zřici se dober, která jsou vlastní manželskému životu a rodině, ale nepřestat je oceňovat v jejich opravdové hodnotě. Člověk se jich zřiká vzhledem k vět-šímu dobru, kvůli vznešenějším hodnotám, shrnutým krásným evan-gelním výrazem „nebeské králov-ství“. Zcela se oddat tomuto králov-ství ospravedlňuje a posvěcuje ce-libát.

5. Ježíš upoutává pozornost na dar Božího světla, jež je nutné k to-mu, aby člověk „pochopil“ cestu do-brovolného celibátu. Ne všichni to mohou pochopit ve smyslu, že ne všichni jsou s to vyhmátnout jeho význam, přijmout jej a žít ho. Tento dar světla a rozhodnutí je udělen jen některým. **Je to výsada, která jim byla udělena pro větší lásku. Není tedy divu, že mnozí nechápou cenu zasvěceného celibátu, že jim nejsou přitahováni, a často jej ani nedokáží ocenit.** TO ZNAMENÁ, ŽE JE ROZMANITOST CEST, CHARIZMAT, FUNKCÍ, jak to uznával svatý Pavel, který samovolně toužil po tom, aby se všemi sdílel svůj ideál panického života. Psal totiž: „*Přál bych si totiž, aby všichni lidé byli jako já; ale každý má od Boha vlastní dar, jeden tak, druhý jinak*“ (1 Kor 7,7). Ostat-ně, jak poznamenává svatý Tomáš, „z rozmanitostí stavů vyrůstá krása církve“ (Summa Theol., II-II,q.184, A.4).

6. Od člověka se požaduje uváže-ný úkon vůle, aby si byl vědom závazku a výsady zasvěceného celi-bátu. Nejde jen o prosté zřeknutí se manželství, ani o nějaké nezdůvod-něné a téměř trpné zachovávání ulo-žených pravidel čistoty. Úkon zřek-nutí má svůj kladný rys co nejúpl-nější oddanosti Království, které

zahrnuje naprosté přilnutí k Bohu „milovanému nade vše“ a ke službě jeho království. Volba proto musí být dobře rozvážená a pocházet z prv-ního a vědomého rozhodnutí, které uzrálo v nitru osoby.

Svatý Pavel vyhláší požadavky a přednosti takové oddanosti ke krá-lovství: „*Svobodný se stará o věci Páně, jak by se líbil Bohu, ale ženatý se stará o světské věci, jak by se zalíbil ženě, a je rozpolcen. Žena bez manžela nebo svobodná dívka se stará o věci Páně, aby byla svatá tělem i duchem. Provdaná se stará o světské věci, jak by se zalíbila mu-ži*“ (1 Kor 7,32-34). Apoštol nemíní odsuzovat manželský stav (sr. 1 Tim 4,1-3), ani uvádět do nesnázi“ někoho, jak sám říká (1 Kor 7,35); ale s realismem Duchem svatým osvěcené zkušenosti mluví a dává rady - jak píše - aby pomohl... „*abys-te žili důstojně a věrně Inuli k Pánu bez rozptylování*“ (tamtéž). A to je smysl evangelních rad. I 2. vatikán-ský koncil, věrný tradici rad, po-tvrzuje, že čistota je „nejvhodnějším prostředkem, aby se řeholníci mohli horlivě horlivě oddat Boží službě a apoštolským pracím“ (PC, 12).

7. Kritiky „zasvěceného života“ se často objevovaly v dějinách a církve musela vícekrát upoutávat pozor-nost na vznešenost řeholního stavu z tohoto hlediska: stačí připomenout prohlášení tridentského koncilu (sr. Denz-Sch. 1810), které uvádí Pius XII. v encyklice Sacra virginitas pro jeho učitelskou hodnotu (magiste-riální) (sr. AAS 4ž / 1854,174). To neznamená vrhat stín na manželský stav. Je třeba mít před očima, co říká Katechismus katolické církve: „*Obojí, manželství i panenství pro Boží království, pochází od Boha. On jim dává smysl a udílí nezbytnou milost žít ve shodě s Jeho vůlí. Vážnost panenství pro Boží králov-ství i křesťanský smysl manželství jsou neodlučitelné a navzájem se podporují*“ (č. 1620, sr. ap. exhor-tace Redemptionis donum,11).

2. vatikánský koncil napomíná, že přijetí a zachovávání evangelní rady panenství a zasvěceného celi-bátu vyžaduje „náležitou duševní i citovou zralost“ (PC,12). Taková zralost je nezbytná.

Podmínky pro následování Krista v tomto bodě tedy jsou: důvěra v Bo-ží lásku a její vzývání, podněcované vědomím lidské slabosti; prozíravé a pokorné chování; a především ži-vot intenzivního spojení s Kristem.

V tomto posledním bodě, který je klíčem celého zasvěceného života, je

tajemství věrnosti Kristu jako jedinému ženichu duše, jako jedinému smyslu života.

Radio Vaticana (16. 11. 1994)

MYŠLENKA NA NEDĚLI

ABYSTE ČISTOTOU JEN ZÁŘILI...

II. vatikánský koncil zdůraznil, že posláním církve je rozeznávat znamení doby a vysvětlovat je ve světle evangelia. Mnozí řeknete: Tomu moc nerozumím. Zkusme se na jedno takové znamení doby za-měřit.

V časopise „100+1“ vyšel před krátkým časem (*homilie byla psána v r. 1988, pozn. red.*) článek italských autorů pod názvem Panenství má budoucnost. Nedávný široký průzkum názorů italského obyvatel-stva prokázal, že plné dvě třetiny mladých lidí ve věku od 15 do 18 let staví pohlavní čistotu na 1. místo mezi uznávanými hodnotami.

Přesná citace některých názorů: „Panenství je ideál natolik cenný, aby byl s krajní úctou předáván dalším generacím - je to velká in-dividuální, osobní hodnota - je to synonymum tělesné nedotčenosti, ale zároveň i mravní, duchovní čis-toty. V Itálii na prahu 3. tisíciletí se psychologové shodují, že posedlost sexem je definitivně pryč. Za jeho odmítáním se skrývá nesmírná tou-ha po čistotě a trvalé lásce.“

Církev toto hlásá a hájí od po-čátku. Ještě před nedávnem se zdá-lo, že její názory jsou definitivně pře-konané, nemoderní, ustrnulé. *Kolik lidí podlehlo falešnému trendu, kolik si jich nechalo poradit scestnými radami psychologů,* které byly v při-krém rozporu s Božím zákonem. Kolik jich na to doplatilo v životě osobním i rodinném. Díky Bohu, dochází k vystřízlivění.

Jak církev vysvětlí toto zna-mení času?

Může to být výzva naší mladé generaci, a právě mladým křesťanům, aby svým životem vnesli velkou, ozdravující transfúzi do společnosti nemocné, narušené odklonem od Božího zákona. Jak říká dnes sv. Pavel: „Abyste čistotou jen zářili“, abyste své tělo, svou duši uchovali neposkvrněné, plně disponované, neoslabené, zachované pro skuteč-nou lásku, pro ten Boží plán lásky, který chce On skrze nás uskutečnit. Zde nejde jen o osobní štěstí ve vašem manželství, které tolik závisí právě na věrnosti a čistotě, ale především o velkou službu církvi a celému lidskému společenství.

V orchestru, kde jsou rozladěny všechny nástroje, má tím větší cenu nástroj, který si uchoval čisté pů-vodní ladění. Od něho se mohou doladit ty ostatní, aby jejich hra nebyla nepřijemnou disonancí, ale krásnou hudbou. - Mnozí řeknou, že to, co je dnes v Itálii, nemusí ještě dlouho platit o nás. Tím více je tře-ba, aby existovali takoví, kteří bu-dou svým příkladem razit cesty a ukazovat budoucnost toho, co zákonitě musí přijít. Pro tento úkol by se měli mladí křesťané nejen rozhod-nout, ale doslova nadchnout!

O Panně Marii se říká, že je Matkou krásného milování. Za tím vším, o čem jsme právě mluvili, mů-žeme tušit, jak daleko jasněji vyvsta-ne dnešnímu lidstvu právě obraz Panny, Panny Marie. *Na ní Bůh ukazuje, jak nesmírnou důstojnost má panenství a čistota v jeho plánu spásy.* Znovu ji nově spatříme, objevíme, doceníme. Pohlédneme na ni pohledem zralejším o nové zkuše-nosti. Užaseme nad novými rysy její panenské krásy. Svěříme jí sebe, své lásky, své rodiny, své děti.

To, co jsme právě řekli, se však netýká jen mladých, kteří se přípra-vují na plný rozvoj Božího daru lásky ve svém životě. Týká se to žen vůbec. **Maria je totiž Panna i Matka.** Jako by tajemně naznačo-vala, že tato dvojí (zdánlivě rozporu-plná) podoba ženství je možná v po-svěcené jednotě.

Gertruda von le Fort píše, že po-dle vzoru Panny Marie *by každá svobodná žena měla usilovat o du-chovní mateřství.*

A naopak, *každá vdaná žena a matka by se měla snažit o duchovní panenství.*

Krásným příkladem té první myšlenky jsou **řeholnice**: panny, které jsou zároveň matkami. Když řekneme „Matka

Tereza“, vidíme nevěstu Kristovu, která do své lásky zahrnuje tisíce a tisíce dětí, které potřebují pomoc. Dát jim mateřské srdce plné lásky je víc, než je bio-logicky zrodit na svět. Stejně tak vede církev vdané ženy a matky, aby jejich mateřství mělo důstojnost, ve které nad vším tělesným převládá a září Duch Boží. Takto prožívaná a pěstovaná manželská láska má perspektivu, která se otvírá až do nekonečna. (Mládež ví z hodin biologie, že označení pro mužský prvek v přírodě je kroužek se šip-kou, zatímco ženský princip má na kroužku křížek. Stejně se na všech mapách označují kostely a svatyně. Velmi výstižné pro důstojnost žen-ství, panenství i mateřství.)

Ale ani muži nemají vyjít z dneš-ní úvahy zkrátka. Vždyť advent zna-mená pro každého křesťana vědomí, že v sobě nese zárodek nového života. Máš v sobě donosit a přivést na svět nového člověka podle Krista. Starý člověk v tobě má zaniknout. Také část našeho lidského života je velký advent, náročné duchovní tě-hotenství, požehnaný stav, k němuž nám Bůh nabízí všechny potřebné milosti. Ale je třeba se modlit s pav-lovskou horoucností za to, „ať Bůh, který v nás toto vše počal, dovede své dílo k dobrému konci, abychom čistotou jen zářili a byli bez hříchu pro onen den Kristův k Boží chvále a slávě“.

Josef Hrdlička (1988)

BÁSEŇ BEZ RYTMU A RÝMU

Nenaříkám.

Člověk dvacátého století nemá

bědovat.

Pouze sděluji.

Nechci, aby tato báseň byla básní.

Verš by se nehodil k mrtvým.

V první válce padlo dvacet miliónů.

Ve druhé válce bylo zabitých

padesát miliónů.

Bude třetí válka?

Lidé, máte srdce, nebo nemáte?

Stanislav Zeuherle

PANNA MARIA MONSERATSKÁ

LITURGICKÁ ČTENÍ V TÝDNU

Neděle 4. prosinec	- 1. čt.: Bar 5,1-9 Ž 126(125),1-2ab.2cd-3.4-5.6 odp.: 3
2. neděle adventní	2. čt.: Flp 1,4-6.8-11 Ev.: Lk 3,1-6
Pondělí 5. prosinec	- 1. čt.: Iz 35,1-10 Ž 84,9ab-10.11-12.13-14 odp.: Iz 35,4d
ferie	Ev.: Lk 5,17-26
Úterý 6. prosinec nez. pam. sv. Mikuláše	- 1. čt.: Iz 40,1-11 Ž 95,1-2.3+10ac.11-13ab.13cd odp.: Iz 40,9-10 Ev.: Mt 18,12-14
Středa 7. prosinec pam. sv. Ambrože	- 1. čt.: Iz 40,25-31 Ž 102,1-2.3-4.8+10 odp.: 1a Ev.: Mt 11,28-30
Čtvrtek 8. prosinec slavnost Panny Marie počaté bez poskvr. prv. hřichu	- 1. čt.: Gn 3,9-15.20 Ž 98(97),1.2-3ab.3c-4 odp.: 1a 2. čt.: Ef 1,3-6.11-12 Ev.: Lk 1,26-38
Pátek 9. prosinec	- 1. čt.: Iz 48,17-19 Ž 1,1-2.3.4+6 odp.: srv. Jan 8,12
ferie	Ev.: Mt 11,16-19
Sobota 10. prosinec	- 1. čt.: Sir 48,1-4.9-11 Ž 79,2ac+3b.15-16.18-19 odp.: 4
ferie	Ev.: Mt 17,10-13

BREVIÁŘ PRO LAIKY

<i>Uvedení do první modlitby dne</i>	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	4.12.	5.12.	6.12.	7.12.	8.12.	9.12.	10.12.
Antifona	42	42	42	1734	1606	42	42
Žalm	786	786	786	783	783	786	786

Ranní chvály

Hymnus	42	42	42	1734	1607	42	42
Antifony	70	935	950	965	1608	998	1014
Žalmy	921	936	950	965	813	998	1014
Kr. čtení a zpěv	70	74	77	1735	1608	86	90
Antifona k Zach. kantiku	70	74	77	1735	1608	87	90
Prosby	70	74	77	1724	1608	87	90
Záv. modlitba	71	75	1603	1604	1609	87	90

Modlitba během dne:

Hymnus	43	43	43	43	123	43	43
Antifony	44	44	44	44	1609	44	44
Žalmy	926	940	955	971	1265	1004	1019
Krátké čtení	71	75	78	81	1609	88	91
Záv. modlitba	71	75	78	81	1609	87	90

Nešpory:

SO

Hymnus	41	41	41	41	1604	1610	41	41
Antifony	68	72	945	960	1605	1611	1009	92
Žalmy	916	930	945	960	1649	1661	1009	1025
Kr. čtení a zpěv	69	72	76	79	1605	1611	89	92
Ant. ke kant. P.M.	69	73	76	79	1605	1612	89	93
Prosby	69	73	76	79	1606	1612	89	93
Záv. modlitba	71	71	75	1603	1609	1609	87	95

Kompletář	1238	1242	1247	1250	1238	1242	1260	1238
-----------	------	------	------	------	------	------	------	------

CÍRKEVNÍ ROK

My bychom si dnes plynutí roku bez svátků církevního roku už ani představit neuměli. Ale první křesťaně církevní rok neznali. Neslavili ad-vent, Vánoce, Velikonoce. Slavili jen jeden sváteční den: neděli.

To byl den, kdy ve svém shromáždění vítali zmrtvýchvstalého Pá-na. A trvalo to dlouhá století, než se okruh svátků ustálil do dnešní po-doby.

Například Vánoce, Narození Páně, slaví křesťané až od 4. století. Advent se stal začátkem církevního roku až na začátku našeho tisíciletí.

Dnes prožíváme v okruhu církevního roku vždy znovu celý život Pána Ježíše, celý rok spásy.

Nechme se tedy ochotně vést adventem k Vánocům. Vždyť čím lépe prožíváme advent, tím radostnější budou naše Vánoce.

-/s-

Dejte si pozor, aby Vás někdo nesvedl prázdňým a klamným filosofováním, založeným na lidských bájích, na vesmírných mocnostech, a ne na Kristu. V něm je přece vtě-lena všechna plnost božství; v něm jste i vy dosáhli plnosti. On je hla-vou všech mocností a sil.

(Kol 2, 8-10)

IMMACULATA - NEPOSKVRNĚNÁ

BARTOLOMEO ESTÉBAN MURILLO (1618-1682) je proslulý jako malíř Neposkvrněného početí. Nikdo toto tajemství nezobrazoval tak často jako on. Právě tento motiv ho učinil obzvlášť slavným, když se za napoleonských válek začala poprvé španělská umělecká díla objevovat ve Francii.

Některé z těchto obrazů jsou malířsky velmi působivé. Velmi pěkný je především obraz umístěný v muzeu Prado, na němž namaloval Pannu Marii jako prosté děvče z lidu, jehož velké černé oči jsou otevřeny v nepředstíraném údivu. Oblečena je v nadouvající se roucha, která si sepnutými rukama tiskne k hrudím. Po ramenou bohatě splývají kaštanové, vlnící se vlasy.

Odlesk Mariiny svatozáře osvětluje úhledně, všetečné andilky vlnící se jako jiskřivé paprsky kolem její hlavy. Slavnostní účinek obrazu vysvětluje jedině velmi obratný způsob, jakým Murillo maloval tajemné Mariiny oči.

Téma Neposkvrněného početí bylo jedním z ústředních motivů barokní tvorby. Za podklad námětu sloužila umělcům vize z XII. kapitoly Apokalypsy svatého Jana, ve které se praví: „A ukázalo se velké znamení na nebi: Žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou dvanácti hvězd kolem hlavy.“ A tak je také Neposkvrněná Panna znázorňována: stojící na půlměsíci a vzhlížející k tajemné Holubici Ducha svatého, který na ni sesílá paprsky své moci.

Podle učení Církve byla Bohorodička vykoupena vznešenějším způsobem než ostatní lidi. Z bohaté milosti svého milovaného Syna a pro jeho vykupitelské zásluhy zůstala uchráněna dědičného hříchu. Tímto způsobem náleží od prvního okamžiku svého početí neboli své pozemské existence Kristu. Má účast na uzdravujících a posvěcujících milostech a na lásce, která vychází ze Syna věčného Otce, který se vtělením stal jejím vlastním Synem.

Proto skrze Ducha svatého dostává Maria život od toho, kterému ho ona sama jako matka dala v řádu pozemském.

Maria je prvním novým stvořením, počátkem nového Božího lidu, příkladem a výzvou. Její rodiče ji dostali darem, jako dostávají všichni jiní lidé své dítě darem Božím. Ale lidstvo ji dostalo zvláštním činem Boží lásky jako plnou milosti, aby se mohla stát matkou jediného Vykupitele a Prostředníka a naší svatou Matkou.

Je „předvykoupená“. Blízká všem, kdo jsou čistého srdce. Její ojedinělá svatost je nám nadějí, že s její přimluvou dojdeme k pravé vlasti - k Otci a Synu a Duchu svatému.

Petr Pravda

JEŠTĚ KE KONFERENCI V KÁHIŘE

Konference o populaci a rozvoji skončila v září. Teprve teď se mi dostávají do ruky zprávy, jak to vlastně bylo. Šlo tam o mnoho - o rodinu, o morální život národů a o postoj k interrupcím. Došlo tam i k zatčení jednoho aktivisty Pro život - Keitha Tucciho. Ten měl ostrou výměnu názorů v hotelové hale s Rosemary Dempseyovou, viceprezidentkou Národní organizace žen. Tucci byl na podnět Dempseyové zatčen a držen ve svém hotelovém pokoji. Měl být vyhoštěn z Egypta. Teprve když americký kongresman Chris Smith intervenoval, byl Tucci propuštěn.

Málokdo ví, že na místě bylo aktivistů, kteří brání život, sepsáno prohlášení přeložené do angličtiny, španělsky, francouzštinou a arabštinou. Zde uvádím text:

Předem umluvený útok proti Vatikánu určitými lidmi z Konference o populaci je úsilím odvést pozornost vyspělých národů od opravdové závady v předloze návrhu: jeho nedostatku zaměřením na rozvoj.

Vatikán nejedná pro sebe, ale jeho úlohou je sloužit chudým. Vatikán se obořil na západní kulturní imperialismus obsažený v akčním programu. Vatikán použil celou svou sílu přesvědčivosti, aby upozornil lidi na nebezpečí jednání o sexualitě v předloze návrhu.

Clintonova administrativa má už svou historii svolování k protikatolickému

fanatismu ve vlastním národě. Nyní poslali antikatolickou propagandistku Frances Kisslingovou. Zaujmout postoj v teologické diskusi je jistě porušení zásady odloučení státu a církve.

Každý, kdo má oči, může vidět, že pronikavou silou na této konferenci není Vatikán, ale Mezinárodní federace pro plánované rodičovství (IPPF), která rozšiřuje kondomy mladistvým, poskytuje služby pro interrupce a hájí závadnou sexuální výchovu. Pohlédneme na Fórum nevládní organizace (NGO). Počítejme členy IPPF, kteří se stali delegáty. Chlubí se, že NGO měla bezprecedentní vliv na tuto konferenci, ale je to jen IPPF a její lidé, kteří šíří její ideologii a mají vliv.

Jde tu o 17 miliard dolarů, o peníze ze západních zemí, často jsou to peníze od chudých lidí, peníze na kondomy, zatímco lidé potřebují antibiotika, jsou to peníze na nitro-děložní tělíska, zatímco potřebují životy, peníze na sací přístroje na provádění interrupcí, zatímco potřebují fungující zařízení na čištění lékařských nástrojů. Západní národy dávají peníze a říkají tomu pomoc.

Spojené státy a IPPF vyvázejí politiku, která neuspěla ve Spojených státech - politiku, která vyústila v 1,5 milionu interrupcí ročně, 30 % nemanželských dětí a v epidemii nakažlivých pohlavních chorob.

Chvástají se, že jejich programy nezpůsobují promiskuitu, že srovnávají

dívky oddalují svůj první styk na 17 let. Je to něco, co chtějí muslimové pro své dcery?

Říkají, že moderní metody plánování rodičovství způsobí, že interrupce budou zřídka kdy. Ve Spojených státech 43 % žen, které jdou k interrupcím, říkají, že používaly antikoncepční prostředky v době, kdy otěhotněly - to je 640.000 interrupcí ročně. Je to něco řídkého?

Veřejně říkají, že nechť interrupce jako metodu plánování rodičovství. Chtějí interrupci jen jako záštitu při selhání antikoncepce. Jestliže dáte nezletilým antikoncepční prostředky, budou selhání a po tom budete mít „živelnou potřebu“ pro interrupce.

Jde o bohaté země, které dělají chudé země ještě chudšími a ničí jejich největší poklad: jejich rodiny a děti.

Kdo udělal z interrupcí ohnisko této konference? Americké feministky a reprezentanti IPPF, kteří se chlubí, že napsali tento dokument. Nemělo by to být něco, co chce Vatikán nebo Spojené státy, ale co je nejlepší pro rozvojové země.

Kdo má opravdu na srdci zájmy Třetího světa?

Podle The Catholic World Report zpracoval P. K. Dachovský

MARIA A ZACHARIÁŠ - JAK UVĚŘIT BOHU (Lk 1,5-20)

Čtení evangelia nás vede do ro-diště Jan Křtitele, do přibytku staré-ho kněze Zachariáše.

O Zachariášovi se tu vypráví podobně jako o Marii. Boží posel mu též oznámil, že bude mít syna. *Zatímco Maria ve zkoušce víry v Boha obstála, Zachariáš ve zkoušce víry neobstál, neuvěřil.*

Naše náboženství staví před tvrdou zkoušku víry. Každého z nás, ale snad ze všech lidí nejvíce Pannu Marii. Obyčejné dítě se narodí Marii po andělském zvěstování, nijak se neliší od ostatních nemluvnat, jako se konsekrovaná hostie nijak neliší od nekonekrované.

Jan Křtitel je po Panně Marii druhý člověk, kterému Ježíš uložil nejtěžší životní požadavky a zkoušky.

Východní církve proto ctí jako dva největší světce Pannu Marii a Jana Křtitele. Jejich víra byla podrobena nejtěžším zkouškám a oni při nich projeví nejhlubší pokoru: Maria měla porodit svého Boha, Jan Křtitel jej měl pokřtít, ohlásit, uvést. Pak oba mizí, ustupují do pozadí, pozorují zpovzdálí. Že by zkoušky byly zátěží až pod okraj lidské únosnosti, svědčí úzkost Jana

Křtitele ve vězení: Jsi to ty, který má přijít? - Jsi ty opravdu Mesiáš? - Jsi ty opravdu Mesiáš, když mne, svého hlasatele, necháváš hnit ve vězení? Jako Mariino mateřství zůstává na věky tajemstvím, stejně tak tajemný je i úděl Jana, předchůdce Pána Ježíše.

Zachariáš, to je předchůdce náš, předchůdce naší malověrnosti. Od mládí se modlil, aby měl syna. Modlil se i teď ve stáří, ale už jen mechanicky, už nevěřil. A když najednou slyší, že jeho modlitba bude vyslyšena, cuká jen vzdorovitě rameny: Teď? Vyloučeno, nevěřím. To ať mi nikdo nevykládá. Podle čeho se mám o tom přesvědčit?

To je přesný obraz i našeho chování: nevěříme, že nás Bůh vyslyší.

Víte, ona už naše modlitba je něco nadpřirozeného. To už je víc výsledek iniciativy Boží než naší. Když se začneš modlit, to si máš vlastně říct: Konečně, Bůh už zlomil můj první odpor, mou nevěru. Podařilo se mu přivést mě k modlitbě. Mohu v Boha doufat.

Požadavek, abychom doufali v Boha, je tvrdý požadavek. *Bůh naše prosby plní jinak a jindy, než my*

čekáme a chceme. On je velko-ryšý a naše příliš konkrétní prosby jej chtějí omezovat v jeho velkorysosti - ale on se nedá omezovat.

Učme se od Marie a Jana Křtitele. Každé ráno při ranní modlitbě probouzejme v sobě víru: dnes začíná vše v mém životě znovu, nově. Ode dneška bude konečně vše jiné, lepší. Každé ráno je nová šance, která je mi darována.

Bůh nám vždy znovu důvěruje, dokud nám dává nová jitra. Boží trpělivost je vytrvalejší než naše nedůvěra: čeká nás s důvěrou i to, v čem my sami si nedůvěřujeme.

Pojďme dnes vstříc Bohu - člověku, který se nám chce zde darovat jako pokrm síly: Pane, ať nejednám jako Zachariáš, ale jako Marie. Ať v tebe důvěřuji, jako ty důvěřuješ ve mne, *Mons. Ladislav Simajch*

VE SLUŽBĚ SPOLEČNÉHO DOBRÁ

„Aby politikové stále lépe chápali odpovědnost svého poslání ve službě obecnému dobru.“

II. vatikánský koncil

Ptáte se mne, co mě inspirovalo a povzbudilo k práci ve prospěch dobra společnosti. Od svého dětství jsem bydlel v Lurdech, ve světovém poutním středisku, ve městě pohostinném, ve městě víry a bratrského sdílení. To umožnilo dívat se na denní život ze zvláštního hlediska.

V tomto malém městě s mezinárodní pověstí jsem vždy choval v srdci víru.

To také motivovalo mou činnost v politice a dávalo směr mé profesorní lékařské orientaci. Ve službě nemocným se učíme základním lidským hodnotám. Péče o lidský život, kterou tak často zanedbáváme, je ústředním bodem mého zájmu. To je důvodem, pro který jsem vždy pracoval. Je třeba totiž stále zatlačovat hranice smrti.

V ministerstvu zdravotnictví vedu stejný boj na trochu jiném zebříčku.

Přes množství a složitost úkolů se snažím uchovat si stále své nadšení a přinášet co největší podporu boji za lidské zdraví. Nadšení po-vážuji v politice za zcela nezbytnou hybnou sílu, i když to často není snadné. Ale je zapotřebí být stále bdělým a nenechat se znudit či dokonce ztratit odvahu.

Dnes je lékařská pomoc zcela

naléhavá zejména v zemích, jako je Rwanda. To jsou země, žijící v katastrofické a nelidské situaci. Je třeba generální mobilizace všech sil, aby bylo možné provádět účinný zákrok. Právě zde se ukáže význam pravé politické odpovědnosti.

V Lurdech čerpám sílu a můj mandát starosty mně dovoluje neztrácet styk s mými pomocníky.

Se svou městskou radou jsem navázal solidní spojení s činiteli města stejně tak jako s poutní svatyní, abychom udělali z Lurd moderní město, jehož struktury by byly pří-způsobeny jeho výjimečnému poslání.

Dnes více než jindy politik, ať již je to v rozměru městském nebo národním, jestliže chce pracovat pro společné dobro, musí být blízký svým voličům, aby mohl uskutečnit akce, adekvátní závažnosti problémů.

Proto jsou pro mě velmi důležité zkušenosti z terénu, které jsou pra-

menem naší důvěry v budoucnost.

Na závěr bych chtěl citovat výňatek z básně Káti Granovové:

„V mých básních a prózách se objevují dva rozměry: Jeden vertikální, všešlý z vnitřního duchovního pohroužení, a směřující vzhůru, druhý horizontální, zaměřený na svět a jeho krásy. Avšak mezi touto vertikálou a horizontálou vzniká průsečík ve tvaru kříže, symbolu lásky a spojení duše a světa.“

*Dr. Philippe Douste - Blazy
starosta Lurd
a ministr zdravotnictví Francie*

*Christ - Source de Vie, 11/1994
(přel. F. Maliňák)*

Od prvního prosince letošního roku byla z provozních a ekonomických důvodů zrušena filiální redakce Světla v Brně. Z těchto důvodů vydavatel Světla rozvázal k tomuto dni pracovní poměr se zástupcem šéfredaktora panem doktorem Radomírem Malým a sekretářkou paní Marií Pučovou.

Vydavatel jim touto cestou děkuje za dosavadní práci, kterou pro Světlo vykonali, a věří, že se čtenáři týdeníku s články Dr. Malého budou setkávat i nadále.

Josef Vlček, šéfredaktor

Dnešnímu člověku se může zdát, že pojem vymítání ďábla (exorcismus) již nemá praktický význam. V r. 1990 předložil Vatikán

všem biskupským konferenčním dokument, ve kterém je popsána budoucí praxe při používání exorcismu. Od exorcisty se požaduje, aby

ĎÁBEL JE MEZI NÁMI

dokázal rozlišovat mezi nemocí, obsesí a posedlostí. Přinášíme rozhovor s exorcistou P. Gabrielem Amortem z Říma. Otázky (jsou psány kurzívou) mu kladl P. Reto Nay.

Proč lidé dnes již málo věří na ďábla?

Já osobně pochybuji, že by lidé již nevěřili na ďábla. Ďábel existuje, a jak! Časopis Civiltá Cattolica při-nesl studii s těmito otřesnými čísly: cca 12 mil. lidí se obrací na kartář-ky, kouzelníky, čarodějnice, satan-ské sekty. Při tom platí za jednu odpověď 100 SF a za radu až 1000 SF.

To je přímo velkoobchod. Jak si to vysvětlujete?

Když slábné víra, vzrůstá pověra, a to i mezi velmi vzdělanými lidmi. Dnes existuje v Římě asi 100 satan-ských sekt. V Evropě zavládl veliký duchovní úpadek. Víra mizí. Počet návštěvníků bohoslužeb klesá tak-řka ke dnu. Pokládám Evropany za lid pokřtěných pohanů. Rozvody, po-traty, rozpad rodin: je to katastro-fální situace.

Věříte, že ďábel může být skutečně přítomen?

Satan je skutečná bytost a osob-nost. Patří k těm nespočetným zástupům andělů, kteří se odvrátili od Boha. Jako všichni andělé byl ďábel kdysi šťastný a dobrý, ale podlehl pokušení. Je jisté, že satan jeho družina se vlastní vinou proměnili v demony, protože nechťeli vstoupit do Kristových služeb. Dé-moni jsou osobní bytosti, čistí du-chové, neboť nemají žádnou duši a žádné tělo jako člověk. Proto někdy používají tělo některého z lidí.

Jakým trikem si může ďábel podmanit osobnost člověka?

Satan používá čtyři cesty, aby ovládl lidskou bytost:

1. Boží dopuštění. Existují někteří světci, kteří byli posedlí ďáblem.
2. Prokletí, které může působit i bez přispění posedlých osob. Tito lidé jsou obětmi bez viny. Prokletí působí méně často, je - li dotyčný ve stavu milosti, modlí se a pravidelně přijímá svátosti.
3. Setrvávání v těžkém hříchu. Místo, kde ďábel působí, je v tomto případě zřejmé. Nejlepším příkladem je Jidáš škariotský. Jak často se Ježíš pokoušel, aby jej očistil od jeho vin. Jidáš byl zloděj, a když se rozhodl, že zradí Ježíše, evangelium říká doslova: „Vstoupil do

něho ďábel“ (Lk 22,3). Opakovaně jsem měl co do činění s lidmi, kteří žili ve stavu zakořeněného hříchu. Jeden drogám propadlý muž znásilnil pod jejich vlivem dívku a účastnil se loupežného přepadení. Přišel za mnou, aby udělal radost matce a sestře, které jej doprovázely. Nemodlil jsem se nad ním ani 30 sekund, když upadl do vytržení a začal strašně křičet. Rychle jsem přerušil exorcis-mus a řekl jsem mu, že je posedlý ďáblem. Odpověděl: „To já vím a je to v pořádku, protože já to chci.“

A pokud jde o kontakty se satanskými sektami, mágy, čarodějnicemi, ďábelskými bratrstvy, okultismem a spiritismem...

Ten, kdo dělá takové věci, otevírá satanskému vlivu a posedlosti dveře dokořán.

V kolika případech jste zjistil skutečnou ďáblou přítomnost?

Zatím jsem měl co do činění se 72 těžkými případy. Ovšem osoby, které se ke mně dostaly, prošly již výběrem. Každé pondělí mě volají lidé, kteří prosí o pomoc. V průměru jsou to vždy 2/3 případů, které vyžadují osobní návštěvu. U zbylé třetiny mohu teprve po několika exorcismech říci, zda šlo skutečně o ďábla nebo o paranormální fenomény, které exorcista musí také znát. Nás exorcistů, kteří bojujeme s ďáblem, je málo. Abychom vystou-pili proti satanovi, stačí svěcená voda a kříž, ale někdy k definitivní porážce ďábla je zapotřebí i 14 let. Od r. 1986 se na mne obrátilo 12 tisíc lidí.

Jak je možno rozeznat posedlost?

Hlavní obtíž spočívá v tom, jak rozeznat utrpení způsobované ďáblem od utrpení psychického. To bych musel obšírně vysvětlovat. Někdy je ve hře obojí. To znamená, že dotyčná osoba potřebuje součas-ně jak exorcistu, tak psychiatra.

Zjednodušeně můžeme říci, že nejnápadnějším symptomem je odmítání všeho, co je svaté. Jestliže někdo, i když by chtěl, není schopen jít na mši sv., jestliže reaguje agre-sivně na svaté obrazy, jsou to první příznaky. Někdy možno použít jako testu bez vědomí

dotyčného, že se mu předloží pokrm nebo nápoj, ve kterých je složka (sůl, olej apod), nad níž byl pronesen exorcismus. Jestliže je odmítá nebo zvrátí, je zde podezření z posedlosti.

Jiným příznakem je choroba, kterou není možno identifikovat. Ně-kdy se dostaví naprostá neúčinnost bezprostředně užitých léků. Je třeba také velmi vážně posuzovat situaci, kdy se dotyčná osoba účastní spi-ritistických nebo podobných sean-cí.

Aby bylo možno přesně rozpoznat posedlost, je třeba brát zřetel na řa-du věcí. Někdy poslouží jako posled-ní diagnóza samotný exorcismus. Proto je nutno pozorně sledovat reakci dotyčné osoby během exor-cismu i po něm.

Někdy vyvolá exorcismus po ně-kolika dnech násilné reakce, obra-čení očí či stavy bezvědomí. Nebo se některé osobě vede jeden den špatně, druhý opět dobře, až zlo nastoupí opět v plné síle. Aby nedocházelo ke klamům, je dobré dělat záznamy o chování postiženého v průběhu celé řady exorcismů. Teprve pak je možno s jistotou říct, zda se skuteč-ně jedná o posedlost.

Jak dlouho to trvá, než je ďábel zapuzen?

Rychle to jde málokdy. Obyčejně je zapotřebí 5 - 6 měsíců (někdy do-konce 12 - 14 let). Vymítám u osob, které chodily již k mému před-čůdci, P. Candidovi.

Setkal jste se při své činnosti se zvlášť typickým případem?

Vzpomínám si na jednoho mla-díka, kterého již před tím odká-zali jeho příbuzní, lékaři, nemocnice i různí kněží. Nesmírně trpěl (pa-nika, úzkost, podlamování kolen, nervová zhroucení, ztuhnutí, strach z epilepsie, ze schizofrenie, třesavka, bolesti. Někdy nebyl vůbec schopen kontrolovat pohyby svých paží a ostatního těla). Žádná diagnóza, žádné léky mu nebyly s to vrátit zdraví a pohodu. Všichni jej poklá-dali za pomateného. Vypravoval mi: „Ve svém zoufalství jsem se obrátil na svátek P. Marie Dobré rady na jednoho velice pokorného a zbožného kněze. Ten mi řekl o jednom duchov-ním, který

☉ *působil pod dohledem biskupa a měl dar nahlížet do nitra duše. Navštívil jsem jej a dostal jsem tuto odpověď: Někdo tě proklel na duši i na těle. Před osmi měsíci jsi snědl zakleté jablko. Reagoval jsem na tuto diagnózu s úsměvem a sa-mozřejmě jsem jí vůbec nevěřil. Ale později jsem na to začal znovu myslet a začal jsem mít novou naději. Začal jsem hledat nějakého exorcistu a musel jsem spolýkat mnoho pokor-ření, odmítání a výsměchu. Nyní jsem našel vás a prosím vás o po-moc.“* Vyprávěl mi také o své bývalé přítelkyni, která byla přesvědčena, že zlo je vždy silnější než dobro. Mluvila často o zakletých věcech, o kouzelnících a čarodějnících. Mla-dík byl přesvědčen, že právě ona je původkyní jeho posedlosti. Prováděl jsem nad ním exorcismus po dobu tří let, než získal svou původní rov-nováhu.

Jaký je rozdíl v boji proti d'áblu mezi laiky a kněžím?

Abychom porozuměli tomuto roz-dílu, musíme mít na zřeteli dvojí pů-sobení d'áblov: obyčejné a mimo-řádné ovlivňování člověka. Obyčejné démonické působení démonů na lid-ský život se projevuje jako pokušení, zatímco pro mimořádné vlivy použí-vá zdraví ohrožující síly. Správné rozlišení, které nebylo obsaženo ani v církevním zákoníku, ani v přísluš-ných rituálech, je možno nyní najít v nejnověji vydaném Katechismu ka-tolické církve. Ten mluví o d'ábelské posedlosti na jedné straně a zlu způ-sobovaném d'áblem na straně druhé. To je důležité rozlišení, neboť za-tímco první je vcelku vzácné, je zlo působené d'áblem mnohem častější. Proti prostým pokušením používají kněží i laici stejné prostředky a mo-hou jim jedni i druhí podlehnout.

Boj proti mimořádným d'ábel-ským posedlostem je záležitostí spíše kněží, protože jejich činnost -vést lidi ke spáse, je již sama o sobě obrácena proti d'áblu. K prvním po-vinnostem kněze patří kázání a zpo-vídání. Svátost smíření je hlavním prostředkem pro vytržení č l o v ě k a z d'áblovy moci. Proto se nesmíme divit, že d'ábel sužoval dobré zpověd-níky jako sv. faráře arského, Otce Pia, Dona Calabria a další.

Může každý pokřtěný vyslovovat exorcismy?

Ano, protože Kristus dal všem zaslíbení: „...a ty, kteří přijmou víru, budou provázet tato znamení: V mém jménu budou vymítat zlé duchy...“ (Mk 16,17). V 1. - 3. století byli všichni věřící exorcisty. Ovšem aby-chom byli přesní, oni nevyvolovali žádné exorcismy, nýbrž osvobozo-vací modlitby. Naopak exorcismus zavedla církev jako obřad, pro jehož výkon je vycvičen biskupem pověře-ný kněz. **Laik není oprávněn podle církevních nařízení provádět exorcismy.**

Laik, který se modlí osvobozovací modlitbu, jedná jménem Kristovým a využívá k tomu všeobecného kněž-ství. Biskupem pověřený kněz jedná jménem církve a má tedy za stejných předpokladů jistě větší moc. Vzpomeňme na sv. Kateřinu Sienskou, která přijala posedlé, které tehdejší exorcisté nebyli schopni uzdravit. Ona se nad nimi modlila a zjednala jim osvobození.

Je však nutno zdůraznit že exorcismus jako nástroj na osvobození člověka stojí teprve na sedmém mí-stě. Předchází jej tato opatření v boji proti d'áblu:

1. život v posvěcující milosti
2. svátost smíření
3. mše sv.
4. sv. přijímání
5. eucharistická pobožnost
6. modlitba (žalmy, růženec)
7. exorcismus a svátostiny.

Které modlitby používáte při exorcismu?

Jedná se o latinské modlitby z Římského rituálu, které všechny jsou zaměřeny na to, vyhnat satana jménem Ježíše Krista. Někdy trpící vůbec nereaguje na tyto modlitby. V těžkých případech upadá do tran-zu, sotva na něj vztáhnu ruce. Pak si vůbec nevzpomíná, co se vlastně událo. V některých případech počne výt a křičet, brání se a pění. Potře-bují pak pomocníky, aby jej drželi. Někdy se objeví zvláštní symptomy, protože d'ábel se brání všemožným způsobem, a snaží se skrýt. Někdy se maskuje neobyčejnou formou epilepsie, přičemž dotyčná osoba vykazuje symptomy, které epilepsii vůbec neodpovídají.

Jaké prostředky používáte pro boj s d'áblem?

Kříž, svěcenou vodu a olej katechumenů: totéž, co se používá při křtu. Olej katechumenů světi bis-kup na Zelený čtvrtek. U nás v Římě to dělá papež. Pak vkládám na trpícího své ruce a nechám konce dlouhé štolý splývat přes jeho ra-mena.

Co děláte, když se domníváte, že se jedná o posedlost?

Upozorňuji dotyčné na to, že pře-devším potřebují obrácení. Je třeba zachovávat příkázání a skoncovat s mágy, vykladači karet a kouzelní-ky. Poznal jsem jednoho podnikate-le, který žil dlouho v Africe a tam zachránil život jednomu šamanovi. Z vědeckosti zasvětil jej šaman do ob-řadů, které umožňují přivolat přáte-lům štěstí a nepřátelům neštěstí. Tyto rity byly pochopitelně d'ábel-ského původu, a tudíž nebezpečné. Co totiž nepochází od Boha, pochází od satana. Ten podnikatel stál na pokraji krachu a v jeho rodině ná-sledovalo jedno úmrtí za druhým.

Jednomu děvčeti, které nevidělo nic zlého v tom, že vykládá svým kamarádkám budoucnost z karet, jsem

položil otázku: „Kdo ti dal tu schopnost, abys mohla předpovídat budoucnost?“ To je totiž klíčový bod. Aniž by to tušily, vystavují se mnozí velkému nebezpečí. Kartářka může být prvním článkem řetězu, jehož konec je v rukou d'ábla.

Které osoby jsou takto nejvíce ohroženy?

Mladí, kteří chtějí „udělat zkuše-nost“. Dříve byl pro to jiný termín: „hřích“. Tito mladí jedou do Afriky nebo do Indie k nějakému guruovi, který vyznává reinkarnaci. Bud' věří-me ve vzkříšení nebo v převtělování. Také diskotéky, na kterých se sa-tanskou rockovou hudbou šíří pod-prahová poselství, slouží k ovlivňo-vání oslabených duší.

Je nutné, aby osobu, která se cítí být posedlá, přijal a vyslechl kněz?

Rozhodující je, aby kněz tomu, kdo se na něj obrátí, daroval víru a jednal s ním jako s člověkem, který trpí pochybností o víře. Takový jedi-nec potřebuje přátelské přijetí, pro-tože v případě, že jej nebereme váž-ně, rychle se stáhne zpět a přeruší dialog. V tom případě se kněz pro-vinil opomenutím, protože má nedo-statek lásky a zahradil dotyčnému cestu k milosti. Musí postiženému také říct, že uzdravení vyžaduje obrácení a časté přijímání svátostí. My exorcisté nemůžeme pomoci ni-komu, kdo si sám nechce pomáhat.

Co se stane, když někdo vykonává exorcismus bez povolení diecézního biskupa?

Po právní stránce se dopouští za-kázaného skutku, protože si osobuje právo na to, co vyžaduje biskupův souhlas. Teprve s tímto povolením je provádění exorcismu oprávněné. Kněz, který provádí exorcismus bez souhlasu, vystavuje se zlobě a po-mstě satana, protože nepoživá ochra-ny ze strany církve.

Věří biskupové na posedlost a na důležitost exorcismů?

V posledních 200 letech byly exorcismy redukovány na minimum. Bohužel máme biskupy a kněze, kteří traktáty o démonologii nestu-dovali a v tomto oboru se nevyznají. Mnozí nikdy nepřišli do styku s po-sedlými a s exorcismem. Mimoto jsou také ovlivněni teoriemi někte-rých biblistů a teologů, kteří zpo-chybňují i ty případy, kdy Kristus vyháněl d'ábly. Teoreticky sice věří na d'ábla, ale popírají jeho jakékoliv konkrétní praktické působení.

Je to pravda, že Svatý otec sám prováděl exorcismy?

Vím s určitostí, že v r. 1984 pro-vedl dva exorcismy. (Později měly následovat další. Prováděl je již jako kardinál v Krakově). Naši biskupové naopak nikdy exorcismus neprová-děli. Při exorcismu ovšem

nejde o nic jiného než při tolika jiných věcech v životě. Ten, kdo něco sám nedělá a

nevidí, nevěří.

Nehrozí nebezpečí hysterie ko-lem exorcismů?

Hrozí tu takové nebezpečí jako u každé jiné věci. Ale to není důvod k tomu, abychom dělali z exorcismu tabu. Řeknu-li lidem, že se musí včas podrobit protirakovinové pre-venci, může to někdy vyvolat pani-ku. Přesto si myslím, že by bylo nebezpečnější nechat lidi v nevědomosti. Myslím, že strach ze strachu nás nedispensuje od povinnosti říkat lidem pravdu.

Jakou roli hraje v souvislosti s posedlostí Panna Maria?

Maria je Prostřednicí všech mi-lostí. Segrává rozhodující roli v boji proti ďáblu. První zprávu o Marii nacházíme v protoevangeliu: „*Nepřá-telství položím mezi tebe a Ženu...*“ (Gn 3,15). Když vzýváme Marii, had se chvěje hrůzou ještě více, než když voláme Krista. Neboť to jej více po-kořuje, když musí přijmout svou porážku nejen od Stvořitele, ale i od Tvora.

(Z „EWIG“ přeložil I. Talouš)

Dvkrát ze sbírky „Jihlavská mozaika“

Křesťan vyznává prvenství Ježíše Krista. Mnozí dosud nepoznali jeho poslání, mnozí neuznali, že je Boží Syn, a mnozí ještě váhají a pochy-bují o jeho Oběti.

Ježíš nepřišel na svět jako hla-satel vyšší životní úrovně. Nemluvil o přepychu, blahobytu, slávě. Vždycky zdůrazňoval hodnoty Pravdy, Lásky a Božího království. Od začát-ku byl především s odstrčenými, strádajícími a poníženými. Nikomu se nevnucoval, aby si zajistil oblibu. Nikomu se také neklaněl, nedvořil, nedělal ústupky, nerozdával sliby a nestál o pochybný potlesk většiny. Hlásal slovo Boží vhod i nevhod. Miloval člověka až do krajnosti. Každý kříž dokazuje, že Bůh člověka miluje.

*Kristus není lahůdka, On je chléb života.
Kristus není limonáda, On je pramen živé vody.*

Kristus není houpačka, On je odrazový můstek do života věčného.

Sebestřednost škodí, soustředěnost prospívá.

Víra není přelud ani sen, ale velký objev.

Bez víry, naděje a lásky není štěstí ani vítězství.

Ke štěstí nestačí dobrá výbava, ale dobrá výchova.k

Evangelium je světlo na cestě k celo-životnímu cíli.

Víra není jen souhlas s pravdou, ale i souboj se lží.

Správný křesťan odmítá fanatismus i formalismus.

Církev není ponorka, která hlídá, ale loď, která veze.

Pán Bůh otevírá srdce, ale neotvírá ústa.

Bez poslušnosti není jednoty a bez jednoty je konec společnosti.

P. Josef Doubrava O Praem

Nejsi šťastný? - Uvažuj: Musí být někde nějaká překážka mezi Bohem a mnou. - Téměř vždycky budeš mít pravdu.

Josémaría Escrivá de Balaguer

BUDE SE OPAKOVAT ZÁZRAK Z NINIVE?

Když sleduji v televizi srdce drá-sající zprávy z bývalé Jugoslávie o útisku, kterým trpí Boží děti, když vidím na nich následky mučení a strádání, když rozeznávám v jejich pohledu úzkost z toho, co museli vytrpět nebo-beny tím, že stále ještě sužuje, pak pocítuji strach z těch lidí, kteří se pro své bližní stávají dravými vlky. Ano, děsím se těch deformato-vaných Božích obrazů, od Kaina po Hitlera, od Nerona po Stalina, od Ati-ly až po dnešní tyrany, kteří usta-vičně nenávidí, zabíjejí a ničí.

Můžeme se ptát, zda tyto katastrofální události, které nás dnes naplňují úzkostí, jsou poslední zá-chvěvy bezbožického systému nedů-stojného člověka. Nebo jsou způsoby, jestliže se Západ se stále ještě neobrátil. Pak by mohly být před-znamenáním ještě větších katastrof. A mnozí se toho obávají. Neboť Pan-na Maria ve Fatimě varovala, že bu-dou zničeny celé národy, jestliže se neobrátime. Nevíme, které země jsou ohroženy úplným vyhlazením. Neví-me, budeme-li náležet k těm, kteří přežijí. Nejsme schopni domyslet, jak těžké je naše provinění, a zda Bůh má ještě

nějaký důvod, aby nás ušetřil.

Již jednou Bůh litoval, že stvořil člověka. S výjimkou jedné rodiny zahynulo celé lidstvo v přívalech po-topy. Podle Písma sv. bylo možno tuto katastrofu odvrátit, kdyby se byli lidé obrátili. Ani Sodoma a Go-mora nemusely být zničeny, kdyby se tam bylo našlo dost spravedli-vých. Ale příkladem, který povzbuzuje k útěše, je Jonášova předpověď zániku Ninive, který Bůh odvrátil, neboť lid se dal na pokání.

Jsem pevně přesvědčen, že zá-zrak z Ninive se bude opakovat, když dostatečný počet katolických kře-stanů na Západě a pravoslavných v Rusku se zapojí do naší eku-menické růžencové akce v duchu Fatimy. Již více než 70000 pravo-slavných a nespočetné zástupy ka-tolíků se denně modlí za obrácení Západu, za Kristovo vítězství v Rus-ku a za usmíření mezi pravoslavnou a katolickou církví. Všichni lidé, které Kristus vykoupil svou krví, jsou Mariiny děti. Nejen ti zbožní a svatí, ale i slabí a zbabělí. I hříšníci a odpadlíci. I ti, kteří víru proná-sledují. Jako Matka plná lásky chce Maria všechny zachránit. Těší pape-

že, když tolik trpí pro ty, kteří místo aby spolupracovali, zrazují, přebíhají k nepříteli, šíří neposlušnost a sa-botují. Maria má soucit s celým lid-stvem, které strženo bludem, znečiš-těno zlým duchem, povstalo proti Bohu a odmítá mu sloužit.

Ano, Maria je připravena pomoci. Následujeme její volání z Fatimy. Postavme se na odpor Zlému a zachovejme věrnost Bohu. Staňme se lepšími lidmi, modleme se denně rů-ženec, čiňme pokání a svěřme se bezvýhradně Matce Boží. Bude nás chránit, těšit a posilovat. Ochrání nás před bludy. Zabrání, abychom ne-upadli do moci Zlého. zachrání nás pro věčnost.

P. Werenfried van Straaten

(In: MATER NOSTRA/284,
překlad -Iš-)

LIST PAPEŽE JANA PAVLA II. K ZAČÁTKU TŘETÍHO TISÍCILETÍ

Praha: Svatý Otec Jan Pavel II. vydal 10. listopadu apoštolský list k začátku třetího tisíciletí, který začíná slovy „TERTIO MILENIO AD-VENIENTE“ a který poukazuje na význam tohoto předělu letopočtu pro život křesťanů, ale i všech lidí.

List se v úvodu odvolává na slova apoštola Pavla: „Když se však naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy“ (Gal 4,4). Na-plnění času je totožné s tajemstvím vtělení Slova se projevuje stvořený svět jako kosmos, to jest jako uspořádané univerzum. A je to opět Slovo, které svým vtělením obnovuje kosmický řád stvoření. List Efeským mluví o plánu, který Bůh předurčil v Kristu: „Až se naplní čas pro dílo spásy, sjednotí v Kristu vše, co je na nebi i na zemi“ (Ef 1,10).

Kristus přinesl lidstvu Boží od-pověď na jeho hledání. Bůh se zjevil ve svém Synu, a člověk může oslovit Boha jako svého Stvořitele a Otce. Neboť Ježíš je nový začátek všeho, neboť všechno se v něm znovu nachází. V tomto smyslu je Kristus naplněním touhy všech náboženství světa a právě proto jejich jedině a konečné útočiště. „*Jestliže na jedné straně Bůh hovoří v Kristu všem lidem o sobě, pak z druhé strany celé lidstvo a všechno stvoření vy-povídá skrze téhož Krista o sobě Bohu. Tak se všechno vrací k svému počátku.*“ Boží láska jde ještě dál, takže nejen člověka oslovuje, ale do-konce ho hledá, jak čteme v podo-benství o ztracené ovci. Neboť člověk se od něho odvrátil, když se jako Adam skrýval pod stromy pozemského ráje.

V 2. kapitole hovoří papež o touze člověka po věčnosti, jak o tom svěd-čí i různé formy představ o reinkar-naci: podle toho, jak člověk žil ve své předchozí existenci, bude zakoušet nový vznešenější nebo nižší způsob života, až dosáhne plné očisty. Tato víra je převzata z některých orientál-ních náboženství a svědčí o tom, že člověk není ochoten se smířit s neodvolatelností smrti. Křesťanské zjevení reinkarnaci odmítá a mluví o naplnění, k němuž je člověk po-volán v průběhu jediného pobytu na zemi. Tohoto naplnění svého osudu člověk naplňuje sebedáním, které je možné pouze v setkání s Bohem.

Rok 2000 po Kristově narození (odhlížíme přítom od časově přesné-ho počítání) je důležitý nejen pro křesťany, ale nepřímo i pro celé lidstvo. Ostatně doba Kristova při-chodu na svět se stala středem ka-lendáře, který se dnes nejvíce pou-žívá. Není i tato skutečnost zname-ním neporovnatelného přínosu Ježí-šova narození v Nazaretě pro dějiny

lidstva?

Papež uvádí 2. vatikánský koncil do souvislosti s přípravou na jubi-leum začátku nového tisíciletí. Se-tkáni biskupů celého světa se zabý-valo odpovědí evangelia na moderní vývoj světa, který v sobě zahrnuje ovšem i smutné stránky historie: obě světové války, koncentrační tá-bory a dočasnou vládu diktatur v některých částech světa. Ale koncil byl zároveň i přípravou na nové jaro křesťanského života, které má na-stat s tímto velkým jubilejním ro-kem. S novou silou ukázal dnešní-mu člověku na Krista, Pána dějin. V rozvíjení myšlenkového bohatství koncilu pokračovaly i biskupské synody a papežské encykliky. Církev se taktó snaží probudit zvláštní citlivost lidí pro všechno, co říká Bo-ží Duch nejen jí, ale každému jednotlivému člověku, rodinám, společen-stvím národů i mezinárodním orga-nizacím.

K bezprostřední přípravě patří i naše zamyšlení nad jednotou, o kterou Ježíš prosil svého Otce. Jde o jednotu všech křesťanů. Zde je třeba zpytovat svědomí a vyvinout vhodné ekumenické iniciativy, aby-chom se k žádoucí jednotě aspoň přiblížili, když nejsme zatím schopni uskutečnit ji zcela. Mezi bolestné kapitoly patří „zvláště v některých stoletích prokazovaná shovívavost vůči metodám nesnášenlivosti nebo dokonce násilí ve službách pravdy. Správný historický soud nemůže sice odhlédnout od pečlivého zvážení kulturních podmínek toho kterého období. Mnohdy bylo více důvodů, které vytvořily předpoklady pro ne-snášenlivost. Ale to nezabavuje církev povinnosti hluboce litovat slabosti tolika svých synů, která zabránila tomu, aby zazářila Kristova tvář trpělivé lásky a pokorné mírnosti. Z oněch bolestných rysů minulosti vychází poučení pro budoucnost, které musí každého křesťana pobíd-nout, aby zcela respektoval ono zlaté pravidlo koncilu: Pravdy nevznáší svůj národ jinak než silou pravdy samé, která proniká do lidské mysli jemně a zároveň mocně.“

V zájmu této pravdy se apoštol-ský list dotýká i další bolestné stránky křesťanského života, nábo-ženské lhostejnosti. Mnoho lidí žije, jakoby Bůh nebyl, anebo se spoko-juje s pouhou náboženskou vlaš-ností spojenou se ztrátou pro nad-přirozeno, se zmatkem v morální rovině a s opomíjením základních hodnot rodiny a lidského života vů-beč. Tím se vytváří atmosféra seku-larismu a morálního relativismu.

V rámci bezprostřední přípravy považuje papež za vhodné, aby se tři bezprostředně předcházející roky před

přelomem tisíciletí věnovaly jednotlivým osobám Boží Trojice: **rok 1997** má být provázen reflexí nad Ježíšem Kristem a má jubilej-nímu roku vtisknout jasně kristo-logický charakter.

Rok 1998 bude rokem Ducha svatého a jeho přítomnosti ve spole-čenství Kristových učedníků, aby-chom si tak připomněli cenu jednoty uvnitř církve.

Třetí a poslední přípravný **rok 1999** je zasvěcen Bohu Otci. Celý křesťanský život se podobá velké pouti do Otcova domu a má být provázen slovy chvály a díky za dary stvoření a víry.

Na všechny krize současnosti má křesťan jedinou odpověď, kterou mu zprostředkovává jeho víra ve zjevení Boží lásky: je to civilizace lásky, která je založena na univerzálních hodnotách míru, solidarity, spra-vedlnosti a svobody - to všechno nachází své plné uskutečnění v Kris-tu.

Aby se zdůraznila Kristova spás-ná přítomnost v církvi a ve světě, bude v jubilejním roce uspořádán v Římě mezinárodní eucharistický kongres. Ekumenický a univerzální rozměr jubilejního roku bude zdů-razněn setkáním všech křesťanů na vhodném místě v rámci bratrské spolupráce s křesťany ostatních vy-znání a tradic.

Papež tímto apoštolským listem vyzývá každého, aby udělal vše, co může, k naplnění velkých výzev a úkolů roku 2000. Zve všechny věřící k modlitbě k našemu Pánu za dar světla a Boží pomoci. Průběh příprav svěřuje i mateřské přímlově Panny Marie; „Jednoduchá dívka z Naza-reta, která před dvěma tisíci lety přinesla celému světu vtělené Slovo, ať přivede lidstvo nového tisíciletí k tomu, který je pravým světlem, které osvěcuje každého člověka.“

TISK ČBK, P. Miloslav Fiala

Doslovné znění Apoštolského listu se připravuje k vydání. Naši čtenáři tak bu-dou mít malý vánoční či novoroční dá-reček.

ZPRÁVY Z OLOMOUCKÉ ARCIDIECÉZE

PŘIJEDE SVATÝ OTEC

Jak jsme vás již informovali v minulém čísle Světla, na po-zvání České biskupské konference navštíví papež Jan Pavel II. v příští-tím roce Prahu a Olomouc.

V Olomouci se uskuteční svatořečení blahoslaveného Jana Sarkandra.

Na základě jednání arcibiskupa Miloslava kardinála Vika na státním sekretariátu Vatikánu bylo v posledních dnech upřesněno datum návštěvy na 20. a 21. května 1995. Podrobný program bude schválen později.

**Z DIÁŘE
ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉHO**

**4. prosinec - NE - 10.00 hod.,
Malenovice - pout'**

REDAKČNÍ SDĚLENÍ

Ve 46. čísle Světla jsme přinesli zprávu o slavném posvěcení Biskupského domu v Hradci Králové. Čerpali jsme jak ze sdělení Bisk. ordinariátu HK, tak z faxu hradecké spolupracovnice, který však byl nepřesný a došlo proto k omylu: Brněnskou diecézi zastupoval (jménem biskupa V. Cíkrleho) brněnský generální vikář Mons. Jiří Mikulášek.

Na pomoc misiím

Misionáři z Afriky a Indie stále **prosí o růžence** pro chudé. Kdo by mohl darovat, zasílejte, prosím, na adresu:

Římskokatolický farní úřad
MISIE - box 225
nám. Msgre Šrámka č. 4
729 25 Moravská Ostrava

**„Svatý Hostýn
volá o pomoc“**

Matice Svatohostýnská zaslala Světlu zprávu, kterou opravuje číslo svého účtu. Správné číslo je:

**KB Kroměříž
13430-691/0100**

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ...

IN MEMORIAM

**dp. Bohumila Černého, faráře
v Bystřici nad Pern.**

Se zármutkem, ale i s nadějí na opětovné shledání, oznamujeme všem přátelům, že Pán života a smrti povolal k sobě kněze P. Bohumila Černého, dlouholetého faráře v Bystřici nad Pernštejnem.

Narodil se 3. září 1921 v Brně, kněžské svěcení přijal 5. 7. 1947 v Brně. První roky kněžství pracoval jako kaplan v Tře-bíči, potom v Telči. Do Bystřice n/P. přišel v r. 1968 a zde zůstal až do své smrti - 6. listopadu 1994 - plných 26 let.

Nepůsobil nijak impozantně svým zjevem, byl velice skromný, miloval jednoduchost, byl tichý, kdo ho však poznal blíže, nikdy nezapomněl na jeho tichou a laska-vou

tvář, za níž se skrýval hluboký vnitřní život s Bohem. Když hlásal Boží slovo, hlásal je celou svou osobností, proniknutou modlitbou a utrpením. Proč a za koho trpěl, věděl jen Bůh...

Úkol kněze není lehký a v našem měs-tě nikdy lehký život kněz neměl. Vzpomeň-me v době nesvobody, nebylo jistě možné každému důvěřovat, spíše byla na místě opatrnost, kterou Otec Bohumil často překročil a tak často musil spoléhat na ochra-nu „Matičky Boží“, jak on vždy říkával a Ona ho nikdy nezklamala.

Miloval turistiku v Tatrách, kde jak ve svých vzpomínkách píše, byl Bohu nejbližší a děkoval Mu za tolik krásy v přírodě, kterou nám daroval.

Starostlivě pečoval o obnovu farního kostela, hlavně renovaci obou věží, které byly po mnoho let jen provizorně zakryty, ale s jeho úsilím přestavěny do původního vzhledu. Oprava fary a okolí kostela byla také jeho dílem za přispění farníků a dobrodinců. Také on pamatoval na své far-níky a každou neděli v roce za ně sloužil mši sv.

Každý druhý člověk si v důchodu odpočine, ale kněz ne, kráčí za svým pluhem v brázdě, dokud nepadne... a tak i náš dp. Černý i když si mohl odpočinout, přislíbil pomoc i přes vážný zdravotní stav po operaci. Když jsme se již těšili, že přijede z lázní a bude zase mezi námi pracovat, Pán jej nenadále povolal k Sobě...

Jak skromně žil, tak si přál od svých farníků i poslední službu lásky: „Nepřeji si věnce, svou lásku ke mně projeďte modlitbou za mou duši!“ Vděčně na něho vzpomíná i celá župa Orelská v Bystřici, jejímž byl duchovním rádcem a o letošní cyrilometodějské pouti ve Vítochově posvětil Orlům nový prapor.

Nezapomeneme na Vás, Otče Bohu-mile, a za vše Vám Pán Bůh stonásobně zaplatí!
Farníci z Bystřice

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ...

PODĚKOVÁNÍ P. JANU PEŇÁZOVÍ

Jménem všech poutníků k Netín-ské Panně Marii Usmívající se, děkujeme našemu panu vikáři velko-meziříčskému, Janu Peňázovi, který tyto poutě prvních sobot v měsíci zavedl dnem 3. října 1992. Při nich prosíme za víru v našich rodinách, kněžská a řeholní povolání, spolu-pracovníky kněží, pokoj a mír a za své vlastní úmysly.

Putujeme 12 km pěšky, kdo nemůže, jede autobusem nebo autem.

Kdo jsme začali, nemůžeme vynechat. Je to jako závazek, neboť všichni cítíme, že právě na nás tam Panna Maria čeká. My starší si uvědomujeme, že jedna cesta bude poslední, ale do té doby nepřestaneme putovat a prosit. Za tu úctu, lásku a naději k Matce Boží, kterou v nás probudil náš pan vikář, patří vroucí dík. Má jistě mnoho starostí s far-ností a tuto náročnou pobožnost zavedl navíc. Za to mu patří náš vřelý dík!
Poutníci

Časopis SVĚTLO pro další čísla připravuje články:

„Kámen, který stavitelé zavrhlí“

Ke 140. výročí vyhlášení dogmatu o Neposkrvněném početí.

„Smuteční oznámení“

Vivianě by bylo 6 let. Nikdy se nenarodila, ale přesto ji matka ve snech vídá.

Nelze zapomínat

Emeritní biskup Magdeburgu mons. Johannes Braun řekl v rozhovoru pro týdeník Tag des Herrn, že v bývalé NDR, kde on působil 42 let jako rektor semináře a později jako biskup, komunistická bezpečnostní služba Stasi zločinným způsobem zasahovala do života církvi i jednotlivců. Na jejím kontě jsou vraždy, krádeže, protiprávní uvěznění či zadržení, odposlechy telefonů a čtení dopisů. Podle biskupa Brauna je bolestné, když její lidé nadále v nových spolkových zemích zastávají vlivná místa nebo úspěšně podnikají. Občané by na zločinnou komunistickou minulost neměli zapomínat, řekl biskup Braun.

Proti hladu, bídě a diktatuře

Katoličtí biskupové západoafrického státu Nigérie se obrátili pas-týřským listem k věřícím, kde je vyzvali, aby se nesmířili s hladem a bídou, které jsou stále častějším údělem větší části obyvatelstva. Za hlavního viníka tohoto stavu označují diktátorský režim, který podporuje korupci a rozkrádání bohatství země. Nigerijští biskupové naléhají na věřící, aby se nebáli projevit svůj názor a ukázali svoji křesťanskou odvahu čelit bezpráví a křivdám.

Starost o náboženskou svobodu

Pravoslavný ekumenický patriarcha

konstantinopolský Bartolomaios I. projevil velkou starost o náboženskou svobodu v Albánii, která je podle jeho slov vážně ohrožena návrhem nové ústavy, v němž se činnost církvi staví plně pod kontrolu státní moci.

Pro udržení církevních památek

Evropská unie počítá pro rok 1995 s finančními subvencemi pro udržení významných církevních staveb vysoké umělecké hodnoty všech zemí Evropy včetně těch, které do-sud nejsou jejími členy. Hlavní náklady ponесou nejbohatší země.

Vrátí se Cardenal?

Bývalý ministr kultury nikaragujské sandinistické (kryptokomunistické) vlády Ernesto Cardenal, který je exkomunikovaným katolickým knězem, se rozešel se sandinistickou tzv. Frontou národního osvobození. Ve svém prohlášení pro tisk obvinil bývalého šéfa této organizace a exprezidenta Daniela Ortegu z „korupce a nedostatku etiky“. V souvislosti s tímto Cardenalem prohlášením se hovoří o jeho možném návratu zpět do katolické církve.

Více práv pro řeholnice

Nedávno v Římě ukončená Biskupská synoda se ve svém závěrečném poselství vyslovila pro větší práva řeholnic při rozhodování

v záležitostech, které se jich bezprostředně týkají. Otcové synody zároveň připomínají, že řeholní život na základě slibů chudoby, čistoty a poslušnosti je třeba více zviditelnit jako protíváhu zcela opačného trendu postmoderní společnosti.

Vzrůst proti předpokladům

Arcibiskup německé Fuldy mons. Johannes Dyba před několika měsíci rozhodl, že církevní poradny pro těhotné v jeho diecézi nebudou vy-stavovat potvrzení žadatelkám o interrupci. Nové zákonné ustanovení totiž vyžaduje, aby žena, která chce jít na potrat, přinesla potvrzení, že navštívila poradnu pro těhotné, kde své důvody konzultovala. Očekávalo se, že v církevních poradnách diecéze Fulda (mons. Dyba jako jediný z německých biskupů zakázal zmíněná potvrzení vydávat) podstatně ubude klientek se zvažováním možnosti interrupce. Došlo však k pravému opaku, který byl překvapující i pro samotného arcibiskupa. Pro zvýšený zájem o církevní poradny (4 ve fuldské diecézi) musel být zvýšen počet personálu.

Z POUTNÍCH MÍST

Medžugorje 15.11.1994
Pochválen buď Ježíš!

Poutníci, kteří tu byli na Všechny svaté, pěkně využili přítomnosti Marije (Pavlovič-Lunetti) v Medžugorje. A jelikož se blíží advent, chtěla bych zdůraznit jeden Gospě velmi drahý bod, na kterém Marija touto naléhá: sv. zpověď.

Marija vypráví: „Jednoho dne (léto 81), když policie nám víc a víc bránila v cholení na Podbrdo, Gospa nás požádala, abychom se shromáždili s lidem na jednom poli dole, blízko našich domů. Tam se nám zjevila a řekla, že dnes se jí lidé mohou dotknout: Odpověděli jsme jí, že pro lidi je nesnadné dotknout se jí, vždyť ji nevidí jako my, vidoucí. Poprosila nás tedy, abychom vzali ruce těch osob a sami je na Ni polo-žili, a to jsme také udělali. Když dý z nich něco pocítil: někteří teplo, jiní cosi jako elektřinu, ještě jiní chlad... Pak jsme viděli, jak se na Gospiných šatech objevily skvrny - a začali jsme plakat, neboť jich přibývalo a šaty byly špinavé. Zeptali jsme se Gospy, proč se její šaty ušpinily. Řekla: „To jsou hříchy těch, kdo

se mě dotýkají.“ Řekli jsme lidem: „Nedotýkejte se už P. Marie.“ Tehdy nás poprvé poučila o nutnosti chodit se zpovídat. Na lidi to velmi zapůsobilo a následující den ráno se jich chtělo zpovídat tolik, že náš farář, P. Jozo, musel přivolat další kněze, aby mu pomohli. To byl den, kdy v Medžugorje začala ta velká služba usmíření.“

Tak Matka formuje své děti: vycházejíc z velmi konkrétních věcí je uvádí do hlubokých tajemství. A Medžugorje se stalo „zповědníci světa“!

Dověděla jsem se, že Marie-Clai-re, jedna z vidoucích z Kibeho, byla letos v létě zabita i se svým mužem (ostatní žijí). To ukazuje, že když nebe někoho vyvolí, neznamená to „magickou“ ochranu té osoby; a to-těž platí zde: Medžugorje není pod „magickou ochranou“, jediné půst a modlitba mohou odzbrojit ničitele. Rwanda mohla být ušetřena toho strašného krveprolití. Při vzpomínce na strašné obrazy, které Ivanka viděla při svém zjevení 25. 6. 93, jsem se jí nedávno ptala, zda se ty scény týkaly Afriky. Řekla mi, že ano, Gospa jí ukázala zkázu, kterou satan chystal, a viděla masakry černo-ochů. P. Maria jí

řekla, že ty události jsou velmi blízké, ale že je možno jim zabránit modlitbou. A Ivanka dnes dodává: „Musíme se modlit mnohem víc!“ Ona ví, proč.

♦ ♦ ♦

Víc než nozi, kalašnikovky nebo granáty je Medžugorje a jeho kraj ohroženo démonem peněz, neboť přísuny humanitní pomoci s sebou přinášejí strašné pokušení. Dva chorvatští muži byli v těchto dnech v Ljubuški zabití jedním Chorvatem: špinavě „vyrovnaní účtů“.

Naštěstí Gospa, Ona, která drtí hlavu hada, nás zve, abychom žili v Jejím Srdci. A to z nás dělá tisíce maličkých exorcistů pro svět! Naštěstí Ona nám dává uprostřed plamenu svůj mateřský pokoj. Naštěstí... Její Neposkvrněné Srdce zvítězí!

Drahá Gospo, úplně celí se ponořujeme do Tvého Srdce!

sestra Emanuela

**Pronásledování
v Egyptě**

O vině nového pronásledování křesťanů v Egyptě informuje Mezinárodní společnost pro lidská práva. Zejména kláštery se stávají čím dál častěji terčem útoků islámských fundamentalistů, při nedávném napadení koptského klášte-ra El Muharraq byli zabití dva mni-chové. Policie ve většině případů bere útočníky v ochranu.

**Další varování
před liberalismem**

Daniel Ange, jedna z nejvýznamnějších kněžských postav katolické-ho charizmatického hnutí a zaklada-tel mezinárodní školy pro evangeli-zaci mládeže zveřejnil v měsíčníku „Famille Chrétien“ důrazné varování před teologickým liberalismem kato-lického Západu, který považuje za největší ohrožení Církve dnes. Uvá-dí, že tím se otevírají dveře kultuře smrti, jež nese s sebou potraty, eu-tanázii, násilí a New Age.

KONEC TRPĚLIVOSTI

„Trpělivost Církve s polskou post-komunistickou vládou je u konce,“ řekl polský primas kardinál Józef Glemp dále řekl, že vládnou-cí koalice Rolnické strany a postkomu-nistické levice prokazuje neskrývanou snahu vrátit zákonodárství ve vztahu k Církvi do poměrů komunistického Pol-ska. Projevuje se to zejména úsilím o le-galizaci interrupcí a zesíleným štváním proti křesťanství ve sdělovacích pro-středcích.

Generál v Medjugorje

Bývalý velitel jednotek UNO v Bosně generál Philippe Morillon (Francouz), který je praktikujícím katolíkem, navštívil Medjugorje. No-vinářům řekl: „Toto místo je pro mne velikou nadějí pro mír.“ Jako pozitivní vidí rovněž fakt, že Panna Maria je ctěna i od muslimů.

Hrozba ukřižováním

V Súdánu jsou katolíci, kteří přestoupili ke Kristově Církvi z islámu, ohroženi smrtí ukřižováním. V blíz-kosti hlavního města Chartúmu již došlo k veřejnému bičování někte-rých konvertitů. Islámské zákono-dárství stanoví za odpad ke křesťan-ství trest smrti ukřižováním nebo oběšením.

**PERLA MORAVY -
BLAŽOSLAVY JAR SARKANDER**

2. část

ZDRÁV BUĎ, OTČE, OD NÁS MILOVANÝ, JEHOŽ SLEZSKO DALO MORAVĚ.

*Slezská vlasti, půdo svatá, zemi nejkrásnějších všech,
tobě láska vrchovatá, tobě poslední můj vzdech.
Hvězdou jsi nám v srdce dána, hněv-li kolem nás a spor,
k dvěma sestrám upoutána pásmem věkověčných hor.
S nimi, vlasti, matko drahá, Tvůrce tebe v jedno klad,
vědomí to dala Praha, víru věstců Velehrad.
S nimi k slávě vrchovaté, s nimi věčně jedno buď,
družka družku v lásce svaté na blaženou viňte hruď.
Ve spojení sester obou nechat slzy roníš teď,
k cíli vzlétneš krásy dobou, jen svých práv a činů hled.
Slávou vzplanou hor tvých lemy, nivy rozhlaholí jas.
Bože, rudné slezské zemi slávu dej a sílu zas.*

(Adolf Heyduk, 1835-1923,
hudba: Eduard Bartoníček)

S touto písní o zemi milované a pokorně přistupujeme ke kolébce Jana Sarkandra. Jan Sarkander byl Slezan. Těšínské Slezsko patřilo k zemím koruny české již od roku 1291. Krajinu obývali Poláci, Češi a Němci. Roku 1573 tam byla čeština prohlášena za úřední řeč, ale už dávno před politicko-právní úpravou vztahů k českým zemím vděčilo Slezsko za svůj kulturní a nábožen-ský život kolébce kulturní a nábo-ženské svébytnosti všeho Slovanstva - Velehradu.

Arcibiskup svatý Metoděj vysílal své kněze až na Vislu - a až k Moskvě. Slezskou krajinou procházela apoštolka Polska Doubravka, man-želka knížete Měška I. Jakožto dcera Boleslava I. a neteř svatého Václava byla i ona plodem apoštolských námah svatých Cyrila a Metoděje. Slezským krajem ke Krakovsku procházel i svatý Vojtěch.

Pravdivě tedy zpívá slezská pí-seň: „Vědomí ti dala Praha, víru věstců Velehrad.“

Jan Sarkander pocházel ze Slez-ska, aby ukázal Moravě v dobách varu a úzkosti, že dědictví otců Cyrila a Metoděje je i po staletích živé a silné.

Jan Sarkander se narodil 20. prosince 1576 v nevelkém městečku Skočově v Těšínském Slezsku na levém břehu řeky Visly. Z roku 1603 je dochovaná listina městské rady skočovské. Na základě svědectví ně-kolika skočovských občanů v ní starosta a městská rada potvrzují, že Jan Sarkander a jeho bratři Václav, Pavel a Mikuláš pocházejí z řádných katolických rodičů Řehoře Matěje a Heleny rozené Gurecké. Bratři i ro-diče žili tak skromně a zbožně, že není nejmenší skvrny na

životě je-jich ani jejich rodičů. Proto neváhá městská rada vydat jim nejlepší svě-dectví, doporučujíc je přízni každě-ho. Jan byl druhým ze sourozenců a kromě jmenovaných bratrů měl ještě sestru, jejíž jméno neznámo. Otec Řehoř patřil pravděpodobně k nejnižší venkovské šlechtě. Matka pocházela z drobné šlechty rozvět-veného slezského rodu z Konic. Ře-hoř Sarkander byl již jejím druhým manželem. Z prvního manželství s Vlčovským měla syna Matouše, který se odstěhoval do moravského Příbora.

Jan Sarkander byl pokřtěn ve skočovském filiálním kostele Povýše-ní svatého kříže. Farní kostel patřil tehdy již 16 let (od r. 1560) pro-testantům. Vlna reformace, vyvolané lidskými chybami, zvláště pýchou, v církvi a podnícená řeholníkem Martinem Lutherem (1517), zasáhla totiž i Těšínsko. Stoupenci opravné-ho hnutí byli nazváni protestanty, neboť protestovali proti usnesení říšského sněmu ve Špýru roku 1529, který šíření zakázal. Po-něvadž i vládnoucí třída byla nové-mu učení nakloněna, přivlastnili si protestanté mnoho ze stávajících kostelů a církevních majetků i na Těšínsku - i farní kostel ve Skočově.

A člověk se může tázat: kdo má vlastnické právo na mě, na mou duši?

Mons. Erich Peřík

DO LEPŠÍCH DOB

Pod tímto názvem vydal Jakub Deml v roce 1927 soubor dopisů, jimiž obhajoval dílo Léona Bloye, zjevení La Salettské a další (až dosud na odpor narážející) podněty k nápravě světa (k těm dalším patří také častější sv. přijímání).

Notně později jsem se stal držitelem některých knih ze staroříšské edice Studium včetně několika spisů Léona Bloye. Nikdo mne na onoho „něžného barbara“ éry puncované Emilem Zolou neupozorňoval, takže skobou mých tu a tam výše šplhajících myšlenek byl Graham Greene. Zasažen a poznamenán lavinou, již Bloy strhával na strmé a klikaté cestě svého života, jsem tedy mohl být až bezmála 50 let po jeho skonu v roce 1917. Až potom jsem si uvědomil, že G. Greene sám (byť se s L. B. v leccems neztotožnil) si do družiny předznamenatelů hlavních myšlenek vlastních spisů (k Dantovi, Kierkegaardovi...) přibral také L. Bloye. Ostatně leckomu dodnes uniká, že autorem sentence „Člověk mívá v srdci hluchá místa a do nich vstupuje utrpení, aby ožila“, je L. B. a nikoli G. G., který ji zvolil za krys-talizační zárodek nejsložitější kompo-nované knihy, t.j. pro „Konec dobrodružství“. Tuto mýlku zopakovali nej-méně dva z Greenových obdivovatelů při nedávných počtách (v tisku i v rozhlasu) k jeho nedožitým devadesátinám.

V uvedeném omylu je ovšem i něco jiného, a to bezděčná počta zamlčenému Bloyovi. A pokud ne zamlčenému, tak zlehčovanému - jako v SOUVISLOSTECH 1/1994, v nichž je Bloy prezentován variantně jako „ne-omylný guru“, „papežská konzerva“ či „prostě jako bizarní rekvizita katolicko-kého folklóru“. Stalo se tak při pozoruhodnou zručností provedené pitevní operaci na odlidštěných spisech L. B. v úvaze, kterou exekutor M. C. Putna označil za „malování duchovního portré-tu“ obrazně předznamenána tím, že jako první „začne barvou tou nejzářivější“ (míněna apoteóza chudých), „kvůli níž jedině budiž mu odpuštěno mnohé“.

Věru... nebylo a nikdy nebude než svrchovaně žádoucí, aby to „mnohé“ mohlo být odpuštěno každé-mu. Sám sv. Pavel napsal: „Moje svědomí mi nic nevyčítá, ale tím ještě nejsem ospravedlněn“ a ještě v tom listu Korintánům stojí, že „dílo jedno-ho každého vyzkouší oheň, a že když přetrvá, dojde odměny“.

Zda dílo L. Bloye (stejně jako Zahradníčkova „La Saletta“ připsaná J. Demlovi) nebylo vyzkoušeno jakoby v ohni nebo ohněm doslova? A nemáme-li za ně obzvláště u nás odměnu v dědictví od

dalších ko-rouhevníků českého katolictví jako např. od Kostohryze, Čepa atd.?

Překladatel a pozdější zeť Bloyův a regenschori u sv. Víta mi svého času odepisoval na dotaz ohledně hněvivých stránek v textech, které jsou pohoršením mnohých z nemnoha čtenářů knih L. Bloye. O. A. Tichý píše: „Je třeba se tázat těch, kteří jsou drčení zjevnou nebo pokrytecky zastíranou nespravedlností. Těm je Bloyova řeč zcela přirozenou, jako se nám zdálo za války, když nás celý svět vydal na pospas.“ Ano, je třeba se ptát lidí poučených utrpením (sám na sobě mám odzkoušeno jeho působení). Když jsem poprvé četl „Ko-nec dobrodružství“, byl jsem na po-zicích moudrosti „hluchého srdce“. A slib Bendrixův, který je pilířem konce Dobrodružství, jsem přijal jenom jako dobře vyspekulovanou fikci. Později, právě zásahem utrpení jsem se sám octl právě tam, kde Bendrix, sám jsem učinil podobný slib; jen co do splnění se v románě přijatelné stalo v mém případě, bohužel, fiktivní. Je tedy třeba se tá-zat, zda v úsudcích nejsme příliš po-platni lidské moudrosti a hluchotám srdce!

Je třeba se tázat také po tom, co může být za podněty, jimiž jsme zneklidněni, jež jsou proti jistotám a pocitům uspokojení. V souvislosti s L. Bloyem a v mém případě je to vepsané věnování asi z roku 1937: „Tato kniha (Bloyův Zoufalec) je Čechům přístupna již čtvrt století... ale uplyne ještě hodně vody, než uzrají k její vysokosti. **Kéž vám jest posilou pro neznámé zkoušky!** Adresát se totiž nevrátil z nacistického koncentráku a mne, násle-dujícího držitele knihy s prorockým vpsím, sotva mohlo tajuplné pu-to-vání „Zoufalec“ do mých ruk nezne-pokojit. Po čtyřiceti letech od vpsu do knihy bylo pak i na mně, abych prožil svou životní zkoušku; a než čas zdlouhavě zhojil rány, myslel jsem si, že bych se kvůli nim nechtěl „podruhé narodit“.

Není divu, že pro mne je pojetí fenoménu Bloye na způsob M. C. Putny, jenž se naše malé katolictví odhodlal zbavovat Bloyova vlivu jako Šumavu od kůrovce, na výsost zklamá-ním. Zdá se, že M. C. Putna nemá jiné nástroje pod lampou svých večerů, jako skalpel patologa či meč popravčí. I Sylvie Stanovská míní v Lit. novinách ze dne 13. října, že Putnova metoda (v jiném případě) je „zlomyslná, nespravedlivá a samolibá“.

Co k tomu dodat? Nad polemičností dávno pokojně zesnulého Bloye by se M. C. Putna kormoutit tolik nemusel. Vždyť Čechové pořád

ještě nedorůstají a nepočetnost výjimek je úměrná skrov-né sumě výtisků Bloyových knih (ob-vykle jich bývalo 444, a to i tak některé z nich našly zájemce až po oněch 25 letech; přičemž vydavatel je převážel po různých podnájmech, s početnou rodinou bez halíře nebo spíš s dluhy, jako nikomu nepotřeb-nou veteš). Ale i kdyby právě proto nepochopil Palacký Karla Hynka Máchu, nemuseli by v pražských SOUVISLOSTECH (2/1994) jako na oplátku věřit na vě-trném Hostýně ještě keltské návyky v chování poutníků, a „Modlitbu“ Jana Skácela mít za méně, než za výkon nejpozději povolovaných na vinici (Mt 20,9). I v Zahradníčkových „Korouhvích“ je jim kýčem báseň, vrcholící (sice poněkud příliš zřymovaným) veršem: „...„hruď Krista Pelikána zkrápí své-žestí / kdo napil se, silni jsou kříž unést““. Od tohoto posměšného oceně-ní je tedy neodradilo ani příkladné nese-ní kříže na Zahradníčkovu - co jiného než Golgotu. Bylo by toho víc, ale už jen zmínka o tom, jak P. Jandourek chytil na hruškách tetičky příkládající si kapes-níček (to Keltové přece jenom neměli!) na chorá místa svých těl, když jim napřed pohladily přioiltární hostýnský sloup. K tomu ovšem i zmínka o návště-vách biskupa Tomáška na Svaté Hoře k usebrání před závažnějšími úkony pas-týřského úřadu; přestože se tam odjak-živa uctívá polibkem (kdo chce) rouška na sošce Bohorodičky. A na závěr, že moje maminka (která se na rozdíl od G. Greena devadesátky dožila) si zase jed-nou zkusila počíst v Katolickém tý-deníku a že jej odložila s p o v z d e c h e m (v dialektu jižně od Velehradu): „Zase žďárou do Panny Marie!“

Myslím, že v SOUVISLOSTECH (pří-hodně i v PERSPEKTIVÁCH) mívají dost často namířeno spíš „pánubohudo-oken“ než „do lepších dob“ - jako by jim záleželo být co nejméně „jako malíčci“.

listopad 1994

Vojta Kos

NA MIKULÁŠE DESET LET

Už jste slyšeli o sv. Mikuláši jako „patronu dobré smrti“? Jistěže ne, nikdy jako takový nebyl uctíván. Ale v jednom případě se jím stal. Svátý biskup, který je znám tím, že roz-dával dárky, dal 6. prosince roku 1984 jednomu vynikajícímu knězi ten nejkrásnější, jaký lze poskytnout: svatou smrt.

Už deset let uplývá od smrti P. Václava Razika, brněnského duchovního vůdce mládeže a vycho-vatele katolických intelektuálů. Patřil ke generaci duchovních, postižených dvěma protikřesťanskými totalitami: nacistickou a komunistickou (naro-zen r. 1921). Skvělou formaci získal, stejně jako mnoho jiných, od prefek-ta brněnského alumnátu mons. dr. Karla Skoupého, pozdějšího sídelní-ho biskupa a od nezapomenutelného prof. Dominika Pecky. Rodné Brno se stalo jeho prvním působištěm, kon-krétně chrám sv. Tomáše a později kostel Neposkvrněného početí Panny Marie na Křenové ulici. Svým laska-vým přístupem, zájmem o umění, sport a všechno krásné si rychle získal srdce mladé generace, která k němu doslova přilnula. Kolem jeho osoby se shromažďovali i intelek-tuálové, konkrétně básníci Václav Renč a Zdeněk Rotrekl. Jeho du-chovním vedením prošel také dnes zesnulý dr. Radovan Perka, polisto-padový ředitel Sekretariátu pro věci církevní při ministerstvu kultury.

Komunistická státní moc nemohla tolerovat kněze, který měl úspěchy u mladé generace. Otec Razík byl r. 1951 zatčen a odsouzen tak jako mnoho jiných. Skutková podstata? Obvyklé tirády: špionáž pro Vatikán, podkopávání lidově demokratického

zřízení... Vrací se teprve r. 1963 a pracuje nejprve jako skladník, poz-ději dostává státní souhlas pro faru v Biskupicích na Českomoravské vysočině. Odtud se vrací r. 1968 opět do Brna ke sv. Tomáši, kde v krát-kých letech uvolnění se opět věnuje pastora-ci především mladé generace, pro niž zřizuje speciální pastorační buňku v jezuitském kostele, kde dostal formaci i autor tohoto článku.

To už ale nastupuje tzv. norma-lizace, která pro něj opět znamenala přeložení „z trestu“: nejprve do Rou-sínova, posléze do Domamili u Mo-ravských Budějovic, hodně daleko od Brna, aby pastorační kontakty, jež byly v Brně navázány, přišly vniveč. Jenže bolševici míní, Pán Bůh mění... U Otce Václava v Domamili snad neexistoval jediný víkend, kdy by u něho nepobýval někdo z brněn-ských odchovanců, aby si odtud odnesl spolu se svátostným rozhrě-šením i cenné duchovní rady a posilu pro životní těžkosti.

Zákeřná nemoc se přihlásila u něj v relativně mladém věku 63 let. Víme a věříme, že Pán vybirá pro každého ten nejpríhodnější a nejlepší okamžik pro odchod z tohoto světa. Pro něho byl bezpochyby 6. prosinec 1984 dnem radosti, nikoli však pro nás, kteří jsme se octli „jako ovce bez pastýře“. Ano, byl pro nás opravdo-vým pastýřem, to znamená otcem a bratrem. Nepatřil k těm kněžím, kteří neustále mluvili o opatrnosti a všude viděli prodlouženou ruku StB. Naopak vždycky zdůrazňoval: „Nemáme se za co stydět, co děláme, není nic špatného...“ I na dobře míněné rady přátel, aby se „krotil

v kázání“ a nevyzýval ke statečnému vyznávání víry, odpovídal poukazem na Krista Pána, který také nazýval věci pravými jmény.

Jeho obětavé kněžské srdce ne-snášelo trpělivě příkoří jenom od ateistických státních úředníků a es-tébáků, ale bohužel i od některých věřících, kteří pochopili, že normali-zační režim na rozdíl od režimu v padesátých letech je ochoten to-lerovat „zápečnický katolicismus“, omezující se pouze na nedělní účast na liturgii a jinak se v ničem ne-angažující. Otec Razík je naproti to-mu vyzýval k hlubšímu duchovnímu životu, zakládal komunity zejména mladých věřících, vedl k modlitbě a kritizoval z kazatelny společenské nešvary, kterým holdovali i katolíci, konkrétně fuškaření, nepoctivou prá-ci, podvody.

V předtuše smrti napsal svou du-chovní závěť. Obrací se v ní pře-de-vším k těm, kteří mu ublížili - a ne-bylo jich málo - s ujištěním svého odpuštění. „Ecce quomodo moritur iustus,“ hle, tak umírá spravedlivý - říká žalmista Páně. Podmínkou do-bré a svatě křesťanské smrti je právě umění odpustit. Není to snad-ná záležitost a je třeba k tomu dozrát tím, že se každý bude snažit odpouštět denně drobné křivdy a ublížení. Otec Razík o tom mnohokrát kázal a jak svým životem, tak i svou smrtí dosvědčil, že to, co hlásal dru-hým, též skutečně žil. Vzpomeňme v modlitbě všichni, kteří mu za hod-ně vděčíme.

Radomír Malý

MALÝ SLOVNÍK „NOVÉHO VĚKU“

Na tomto místě systematicky vy-světlujeme obsah některých pojmů, s nimiž můžete přijít do styku v rá-mci propagace sektářského hnutí No-vý věk („New Age“), které se naplno rozběhlo i v našich sdělovacích pro-středcích. Slova označená v textu */budou v tomto slovníku postupně vysvětlena.

HLUBINNÁ EKOLOGIE

Rostoucí vědomí možné ekologič-ké katastrofy, kterou nám osobní zkušenosti se znečištěným ovzduším a vodou a někteří futurologové před-stavují jako zcela reálnou hrozbu, se stalo jednou z hlavních trumfů no-vého pseudonáboženství NEW AGE. Jeho ideologové tvrdí, že židovsko-křesťanská tradice je hlavním viní-kem vykořisťovatelského vztahu člo-věka k

přírodě. („...podrobte si ze-mi“ Gn 1,28). Jestliže tedy bylo počátkem zla náboženství, musí prý i náprava vzejít z nového náboženství. Východiskem má být holistické (ce-lostní) pojetí, které odstraňuje dua-lismus člověk - příroda a vrací se k „původní jednotě“ všeho bytí. Ta-kovéto náboženství „znovuobjevuje své kořeny“ především v asijských tradicích a neméně ve starých in-diánských kultech. P r o b u d í m e - l i v sobě vědomí svého hlubinného spojení s kosmem, které Indián tak prožívá, můžeme prý přivodit „čas obratu“ (F. Capra). Náprava ekolo-gických poměrů tedy nezáleží ani tak od ekonomicko-technických opa-tření, jako spíše od stavu našeho vědomí. V tomto duchu uspořádal historik umění A. Artgüell 16.-17. 8. 1987 na „posvátných místech“ slav-nost harmonické konvergence, při které mělo společné vzývání 144 ti-síc přítomných navodit silové pole důvěry, které by přivolalo zpět in-diánského boha míru Quetzalcoatla. Jiným

praktickým projevem hlubin-né ekologie byl pokus skupiny jejích vyznavačů pomoci intenzivní */transpersonální meditace uprostřed hynoucího lesa vyvolat jeho uzdra-vení. Toto nové */monisticko-pan-teistické „ekologické náboženství“ má nás převést od pojetí, v jehož středu je člověk (antropocentris-mus), k holistickému globálnímu povědomí sounáležitosti s pan-psychickým kosmem. Nekritické idealizování pohanského animismu a apriorně negativní postoj ke kře-sťanské koncepci vztahu člověka k ostatnímu stvoření ve skutečnosti ponižuje člověka a ignoruje jeho spolutvořitelenskou úlohu, kterou při-jal od Boha. Nepřátelsky vykořisťo-vatelský vztah člověka k přírodě, který se projevil výrazně s rozvíjející se průmyslovou revolucí, není důsledkem křesťanství, nýbrž právě naopak výsledkem praktického od-klonu od jeho podstaty.

CO JE CÉZAROVO - STÁT VE STARÉM ZÁKONU

V politickém uspořádání starozákonního Izraele můžeme rozlišit pět historických období.

1. V nomádké době politickou jednotu rodin a čeledí tvoří kmen.

2. V období „soudců“, zřejmě pod tlakem vnějšího ohrožení, dochází k těsnějšímu politickému spojování izraelských kmenů.

3. Vlastním státem se Izrael stává teprve zavedením monarchie za vlády Saula, Davida a Šalamouna. V této době dochází k narůstající proměně kněží v královské úředníky.

4. Po politické a náboženské katastrofě v letech 587/586, známé jako „babylónské vyhnanství“, nastává pozvolné oddělování politické a náboženské autority v Izraeli. Politicky se Izrael dostává do úplné závislosti. Stává se satelitem, provincií mocných sousedních monarchií. Nábožensky pod vedením velekněze vzrůstá nezávislost a specifická identita izraelského monoteismu. Za vlády Ptolemaiovců a

Seleukovců jsou v Izraeli položeny základy ke zřízení nejvyšší náboženské autority, k Vysoké radě, k Veleradě.

5. Poslední etapa ve starozákonní historii izraelské státnosti začíná povstáním Makabejských. Píše se rok 167 před Kristem. Přibližně od prvního století před naším letopočtem političtí vůdcové nosí opět královský titul. Pozvolna se však musí podvolovat římským místodržícím. Pád Jeruzaléma 70. roku po Kr. a porážka povstání roku 135 po Kr. znamenají konec („dočasný“) izraelského samostatného státu. Přežil jen nostalgický sen. Teprve v našem století se proměnil ve skutečnost.

Bible se zabývá historickými fakty, jen aby rozpoznala a vyložila jejich náboženský a teologický smysl. Náboženské společenství i politická státnost Izraele jsou založeny na sinajské „smlouvě“, úmluvě mezi Jahvem a jeho „vyvoleným národem“. Na rozdíl od pojetí státního zřízení u okolních národů jako Egypt, Asýrie,

Babylón, Persie... je především třeba nezapomenout, že funkce a postavení krále, monarchy v Izraeli není absolutní, nýbrž jen vždy relativní. Král není žádným božstvem. Stojí mezi Jahvem a jeho lidem. Na to poukazuje např. zachování charismatického království v Severní říši. V Jižní říši se prosadilo napojení na Davidovu dynastii. K doplnění této popisné zkratky je třeba dodat, že od času babylónského vyhnanství se v Izraeli rozvíjel ideál chrámového státu a vystupovala zřetelněji omezená teokratická forma.

Mons. Karel Vrána

(V příštím čísle Světla otiskneme volné pokračování pod názvem „Co je Cezarovo... - Stát v Novém zákonu“.)

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc; telefon a fax 068/52 228 03. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s.r.o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc

Novinové výplatné

Poštovné úvěrováno